

06.01- 4925 Sayılı Karayolu Taşımacılık Kanunu ve Karayolu Trafik Yönetmeliği

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

Madde 1

Bu Kanunun amacı; karayolu taşımalarını **ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, taşımada düzeni ve güvenliği sağlamak**, taşımacı, acente ve taşıma işleri komisyoncuları ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği ve benzeri hizmetlerin şartlarını belirlemek, **taşıma işlerinde istihdam edilenlerin niteliklerini, haklarını ve sorumluluklarını saptamak**, karayolu taşımalarının, diğer taşıma sistemleri ile birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini ve mevcut imkânların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Aşağıdakilerden hangisi, Karayolu Taşıma Kanunu'nun amaçlarından biri **değildir**?

- A. Taşımacılık faaliyetlerinde düzeni ve güvenliğı sağlamak
- B. Kara yolu taşımalarını ülke ekonomisinin gerektirdiğı şekilde düzenlemek
- C. Taşımacılık faaliyetlerinde yararlanılan taşıt, araç, gereç, yapı tesis vb. niteliklerini belirlemek
- D. Kara yollarında can ve mal güvenliğı yönünden trafik düzenini sağlamak**

**YANLIŞ
CEVAP D**

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

Kapsam

Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetlerini yapanlar ile taşıma işlerinde çalışanları, taşımacılık faaliyetlerinde yararlanan her türlü taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerlerini kapsar.

(3) Aşağıdaki taşıtlarla yapılan taşımalar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır:

- **Özel otomobillerle** ve bunların römorklarıyla yapılan ve ticari olmayan taşımalar,
- Lastik tekerlekli **traktörlerle** ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar,
- İki, üç ve dört tekerlekli **motosikletlerle** yapılan ve ticari olmayan taşımalar,
- **Resmi taşıtlarla** ve bunların römorklarıyla yapılan ticari olmayan taşımalar,
- **Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ait taşıtlarla** ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar,

- **N1 ve N1G araç sınıfında yer alan kamyonet** cinsi olarak tescil edilen taşıtlarla yapılan ve taşınan **eşyanın ticari olmadığı** taşımalar,
- Altı dingilin üzerindeki **lastik tekerlekli vinç** veya **cenaze aracı** veya **ambulans** veya **naklen yayın aracı** olarak tescil edilmiş araçların kullanım amaçlarına uygun olarak yapılan taşımalar veya **Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilmemiş taşıtlarla** yapılan taşımalar,
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin yakıtlarını taşıyan Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığına ait taşıtlar.
- Kullanım amacı "**SÜRÜCÜ EĞİTİM ARACI**" olarak tescil edilmiş olan ve bu Yönetmelik kapsamında kullanılmayan taşıtlar,

(4) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümleri saklıdır.

Aşağıdakilerden hangisi, Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamındadır?

A. Taşımacılık faaliyetlerinde yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerleri

B. Özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar

C. Lastik tekerlekli traktörlerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar

D. Üç tekerlekli taşıtlarla yapılan taşımalar

**DOĞRU
CEVAP A**

- **N1 ve N1G araç sınıfında yer alan kamyonet** cinsi olarak tescil edilen taşıtlarla yapılan ve taşınan **eşyanın ticari olmadığı** taşımalar,
- Altı dingilin üzerindeki **lastik tekerlekli vinç** veya **cenaze aracı** veya **ambulans** veya **naklen yayın aracı** olarak tescil edilmiş araçların kullanım amaçlarına uygun olarak yapılan taşımalar veya **Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilmemiş taşıtlarla** yapılan taşımalar,
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin yakıtlarını taşıyan Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığına ait taşıtlar.
- Kullanım amacı "**SÜRÜCÜ EĞİTİM ARACI**" olarak tescil edilmiş olan ve bu Yönetmelik kapsamında kullanılmayan taşıtlar,

(4) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümleri saklıdır.

Aşağıdakilerden hangisi, Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin kapsamına girer?

- A. Özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar
- B. Ticari amaçla yapılan her türlü taşımalar**
- C. Türk silahlı kuvvetlerine ait taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar
- D. Üç tekerlekli taşıtlarla yapılan taşımalar

**DOĞRU
CEVAP B**

Aşağıdaki taşımalardan hangisi Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında değildir?

- A. Kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan eşya taşımaları
- B. Emniyet Genel Müdürlüğüne ait taşıtlarla yapılan taşımalar**
- C. Resmi taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan ticari taşımalar
- D. Özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan ticari taşımalar

**DOĞRU
CEVAP B**

Taksi Durakları ve Ticari Taksi Taşımacılık Esasları Yönetmeliği

Amaç : Belediyesi Sınırları içinde faaliyet gösteren taksi durakları ile yeni açılacak olan taksi duraklarının; çalışmalarının belli bir düzen içinde yapılmasının sağlanması, taşımacılık hizmetine muhatap olan yolcuların rahatlığı ve güvenliği ile şehir içi trafik güvenliğinin bütünlüğünün sağlanması amaçlanmıştır.

Kapsam: Belediye sınırları içinde İl Trafik Komisyonunun veya UKOME Kurulunun uygun gördüğü yerde ve sayıda olmak kaydıyla, yolcu taşımacılığı yapmak üzere faaliyet gösteren İşletmecileri , mevcut taksi durakları ve yeni açılacak olan taksi duraklarını kapsar.

Yönetmeliğin Yasal Dayanağı: 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ,1608 Sayılı Kanun , 5326 sayılı kabahatler kanunu , 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Belediyelere verilen görev ve yetkileri bu yönetmeliğin yasal dayanağını oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisi Karayolu Taşıma Kanunu'nun kapsamındaki faaliyetlerden **değildir**?

- A. Taşıma işleri organizatörlüğü
- B. Dağıtım işletmeciliği
- C. Taşıma işleri acenteliği
- D. Ticari taksi işletmeciliği**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Karayolu Trafik Yönetmeliği

Amaç:

Madde 1

Bu Yönetmeliğin amacı, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca, can ve mal güvenliği yönünden; karayollarında trafik düzeninin sağlanması ve trafik güvenliğini ilgilendiren hususlarda alınacak tedbirler ile ilgili olarak, Yönetmelikte düzenlenmesi işaret edilen ve gerekli görülen diğer hükümleri ve bunların uygulanmasına ait esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam ve dayanak:

Madde 2- Bu Yönetmelik, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa dayanılarak çıkarılmış ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde karayollarında ve aksine bir hüküm bulunmadıkça da, Kanunun 2 nci maddesinde sayılan yerlerde de uygulanmak üzere;

- **Trafikle ilgili kurallara ve bunların uygulanmasına,**
  - **Trafiğin düzenlenmesi ve denetimine,**
  - Araçların tescili, teknik durumları, muayenelerine ve karayollarında sürülmeleri sırasında alınacak tedbirlere,
  - **Araç sürücülerinin sınavları ve belgelerinin verilmesine,**
  - **Karayolundan faydalananların hak ve yükümlülüklerine, eğitime,**
  - Uygulayıcı kurul ve kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları ile işbirliği ve koordinasyon düzenine,
  - Trafikle ilgili diğer hususlara,
- İlişkin konulardaki esas, usul, şekil ve şartlara ait hükümleri kapsar.

Karayolu Trafik Yönetmeliği, aşağıda verilen ifadelerden hangisini **kapsamaz**?

- A. Araç sürücülerinin sınavları ve belgelerinin verilmesini
- B. Trafiğin düzenlenmesini ve denetimini
- C. Karayolundan faydalananların hak ve yükümlölüklerini
- D. Karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Hususi taşımacılık: Ticari amaçla olmamak üzere, sadece kendi esas iştigal konusu ile ilgili eşya veya yolcu taşımacılığını ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre ticari amaçla olmamak üzere **sadece kendi esas iştigal konusu** ile ilgili yolcu taşımacılığına' ne ad verilir?

- A. Hususi taşımacılık**
- B. Transit taşımacılık
- C. Şehirlerarası taşımacılık
- D. Genel taşımacılık

**DOĞRU
CEVAP A**

06.02- Yetki Belgesi

Yetki belgesi alma zorunluluğu ve taşıma hizmeti

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 5

Taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılabilmesi için Bakanlıktan **Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı)** yetki belgesi alınması zorunludur.

Karayolu Taşımacılık Yönetmeliği kapsamındaki **taşımacılıkla ilgili** faaliyetlerin yapılabilmesi için **alınması zorunlu olan belgenin adı nedir?**

A. Yetki Belgesi

B. Onay Belgesi

C. Taşıt Kartı

D. Yönetmelikte belirtilmiş olan sayıda ÜDY ve/veya ODY Belgesi

**DOğRU
CEVAP A**

Taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yetki belgesi alınabilmesi için taşıma işleri işletmecilerinin **meslekî saygınlık, malî yeterlilik ve meslekî yeterliliğe sahip olması** gerekmektedir.

Ayrıca, karayoluyla yük ve yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde kullanılan ticari araçlarda çalışan şoförlerin, **sürücü mesleki yeterlilik belgesi** almaları zorunludur.

Aşağıdakilerden hangisi 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yetki belgesi alınabilmesi için sahip olunması gereken niteliklerden biri değildir?

- A. Mesleki saygınlık
- B. Mali yeterlilik
- C. Mesleki yeterlilik
- D. Mali yatkinlik**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Mali yeterlilik: Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerle ilgili bir işletmenin kurulmasını, sağlıklı yönetilmesini ve işletilmesini sağlamaya yönelik gerekli mali kaynaklara sahip olmayı ifade eder.

Mesleki yeterlilik: Karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili eğitim, bilgi, beceri ve donanıma sahip olmayı, ifade eder.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine göre **mesleğin icrası ile ilgili eğitim, bilgi, beceri ve donanıma sahip olma** aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilmektedir?

A. Mesleki yeterlilik

B. Mesleki saygınlık

C. Mesleki yetkinlik

D. Mesleki yatkınlık

**DOğRU
CEVAP A**

Mesleki saygınlık: Genel olarak ticari alanda ve mesleğin icrası ile ilgili konularda **kötü şöhret sahibi olmamayı**, karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili **kurallara uygun davranmayı ve faaliyet göstermeyi**; kişisel olarak ise kaçakçılık, dolandırıcılık, hileli iflas, sahtecilik, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti, hırsızlık, rüşvet suçları ve Terörle Mücadele Kanunu ile Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı **hükümlü veya Türk Ceza Kanununu çerçevesinde belli haklardan yoksun bırakılmış olmamayı** ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre genel olarak ticari alanda ve mesleğin icrası ile ilgili konularda **kötü şöhret sahibi olmamayı**, karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili kurallara uygun davranmayı ve faaliyet göstermeyi; kişisel olarak ise kaçakçılık, dolandırıcılık, hileli iflas, sahtecilik, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti, hırsızlık, rüşvet suçları ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklu olmamaya ne ad verilir?

A. Mesleki saygınlık

B. Mesleki yatkınlık

C. Mali yeterlilik

D. Mesleki yeterlilik

**DOĞRU
CEVAP A**

Yetki belgelerinin süresi

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 17

(1) Bu Yönetmelik kapsamında verilen ve yenilenen **yetki belgelerinin süresi 5 yıldır.**

Ancak, 19 uncu maddenin birinci fıkrasında belirlenen doksan günlük süre içerisinde yenilenen yetki belgeleri için yenilenmiş olan yetki belgesinde kalan süre, yenilenen yetki belgesinin geçerlilik süresine ilave edilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında verilen ve yenilenen **yetki belgelerinin süresi** kaç yıldır?

- A. 2 yıl
- B. 3 yıl
- C. 5 yıl**
- D. 10 yıl

**DOĞRU
CEVAP C**

Yetki belgesi alanların faaliyete başlama veya faaliyeti kendi istekleri ile bırakmaları

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 18

(1) Yetki belgesi sahiplerinin, yetki belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlamaları esastır.

(2) Yetki belgesi sahiplerinin, gerçek veya tüzel kişiliklerinin son bulması veya herhangi bir sebeple faaliyetlerini bırakmak istemeleri ve adlarına düzenlenen yetki belgelerinin iptalini talep etmeleri halinde, yetki belgeleri iptal edilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, yetki belgesi sahipleri, yetki belgesinin verilmesinden itibaren, kaç ay içinde **faaliyete başlamak** zorundadır?

A. Yetki belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlamaları esastır

B. 1 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

C. 6 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

D. 12 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

**DOĞRU
CEVAP A**

İdari Para Cezaları:

Karayolu Taşımacılık Kanunu Madde 26

(a) Yetki belgesi almadan taşıma işinde faaliyette bulunanlara veya yetki belgesi aldığı halde yetki belgesi kapsamına uygun olmayan faaliyetlerde bulunanlara idari para cezası verilir.

Karayolu Taşıma Kanunu'na göre **yetki belgesi almadan** taşıma işinde faaliyette bulunanlara aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

A. Para cezası

B. Hapis cezası

C. Hak mahrumiyeti

D. Trafikten men

**DOĞRU
CEVAP A**

Yetki belgelerinin yenilenmesi süreci

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 19

(1) Yetki belgesi sahipleri, yetki belgelerinin yenilenmesi için yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihinin **doksan gün öncesinden** itibaren Bakanlığa yazılı olarak müracaat edebilirler. Yetki belgesi, **yenileme ücretinin ödendiği tarih esas alınarak** yenilenir. Yenileme ücretinin, yetki belgesinin bitim tarihinden önce ve ödeme tarihindeki geçerli yenileme ücreti olarak ödenmesi şarttır.

(2) Yetki belgesi sahipleri tarafından yetki belgelerinin yenilenmesi için yetki belgesinin **geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten itibaren 540 takvim günü içinde** Bakanlığa yazılı olarak müracaat edilmesi halinde; yetki belgesi, yenileme ücretinin ödendiği tarih esas alınarak yenilenir. Yenileme ücretinin, söz konusu 540 günlük süre içinde ve ödeme tarihindeki geçerli yenileme ücreti olarak ödenmesi şarttır.

(3) Yetki belgesi sahipleri tarafından yetki belgesinin geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten itibaren, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen süreler içinde müracaat edilmemesi veya müracaat edildiği halde yetki belgesi yenilemenin şartlarının yerine getirilmemesi halinde yetki belgesi yenileme hakkı kaybedilir.

(4) Yetki belgesi üzerinde bulunan tüm uyarılar kaldırılmadan ve yenilenecek yetki belgesi için bu Yönetmelikte öngörülen şartlar sağlanmadan yetki belgesi yenilenmez.

(5) Yenilenen yetki belgeleri için 14 üncü maddede belirtilen süreler, yenilenme öncesi kullanılan süreler dikkate alınmaksızın yeniden başlar.

(6) Bu maddeye göre yetki belgesi yenileme işleminin yapılabilmesi için; yetki belgesinin, bu Yönetmelik kapsamında faaliyeti durdurulmamış veya iptal durumuna gelmemiş olması şarttır.

(7) İkinci fıkrada yer alan süre, sadece yetki belgesi yenileme hakkı olup bu süre, **bu durumdakilere faaliyette bulunma hakkı vermez.** Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen miktarda **idari para cezası** uygulanır.

Gerçek kişinin ölümü halinde yetki belgesinin durumu

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 21

(1) Bu Yönetmeliğe göre düzenlenen yetki belgesinin/belgelerinin sahibi olan gerçek kişinin ölümü halinde, yetki belgesinin/belgelerinin faaliyeti durdurulur. Faaliyeti durdurulan yetki belgesinin/belgelerinin kanuni mirasçıları, bu belgenin/belgelerin kullanımından kaynaklı oluşabilecek idari/adli yaptırımlara karşı yükümlüdürler.

(2) Birinci fıkraya göre faaliyeti durdurulan yetki belgesi/belgeleriyle ilgili olarak; ölen yetki belgesi sahibinin kanuni mirasçıları, **yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihine kadar** Bakanlığa yazılı olarak başvurmaları şartıyla; bu maddede belirtilen usullere göre hesap edilen ücret, **hak sahiplerine iade edilerek yetki belgesi/belgeleri iptal edilir** ve bu çerçevede ücret iadesi yapılan kanuni mirasçılar yeniden bu belgeyle ilgili olarak, bu Yönetmeliğe göre herhangi bir hak iddiasında bulunamazlar.

Ancak, birinci fıkraya göre faaliyeti durdurulmuş yetki belgesi/belgeleri kapsamındaki **faaliyetlere devam etmek isteyen** ve bu fıkraya göre belge ücreti iadesi yapılmayan **mesleki saygınlığa sahip kanuni mirasçıların**, yetki belgesinin **yenileme süresinin bitim tarihine kadar** Bakanlığa yazılı olarak başvurmaları kaydıyla:

- a) Kanuni mirasçılar adına yetki belgesi **yeniden düzenlenir.**
  - b) Adlarına yetki belgesi düzenlenen kanuni mirasçılar, bu Yönetmelikte belirtilen şartlara, **yetki belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren 2 yıl içerisinde uyum sağlamak** zorundadır.
  - c) Bu şekilde düzenlenmiş olan yetki belgesi süresinin, bu fıkroda belirtilen **2 yıllık süreden önce bitmesi halinde söz konusu yetki belgesi, mesleki saygınlık şartı haricindeki diğer şartlara bakılmaksızın yenilenir ve 2 yıllık süreden kalan süre yenileme işleminden sonra da devam eder.**
- (3) İkinci fıkranın (b) veya (c) bentlerinde belirtilen süre içerisinde, bu Yönetmelikte öngörülen **şartların sağlanmaması halinde yetki belgesi iptal edilir.**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, yetki belgesi sahibi gerçek kişilerin **ölümü** halinde **kanuni mirasçıları** veya onlar adına yetkili olanlar, bu durumu **kaç ay içinde** bakanlığa bildirmek zorundadırlar?

A. Yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihine kadar

B. 6 ay

C. 3 ay

D. 1 ay

**DOĞRU
CEVAP A**

Yetki Belgesi

Geçici durdurma ve yetki belgesi iptali
Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 70
(3) Yetki belgesi sahibine verilen ve kaldırılmamış olan
uyarmaların sayısının 150 adede ulaşması ve bu hususun
tebliğini izleyen 15 gün içinde ödeme yapılarak uyarmaların
sayısının 150 adedinin altına düşürülmemesi halinde, ihlale
konu olan yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur. Bu
şekilde yetki belgesi kapsamında geçici olarak faaliyeti
durdurulanların, gerekli ödemeyi yaparak uyarmaların sayısını
150 adedin altına düşürmeleri halinde, yetki belgesi faaliyetlerine
izin verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yetki belgesi sahibine verilen uyarmaların **kaldırılmadığı** takdirde sayısı kaçta ulaşınca kadar yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak **durdurulur**?

A. 150

B. 100

C. 50

D. 10

**DOĞRU
CEVAP A**

06.03- Taşımacılık Faaliyetlerinde Genel Kurallar

Taşımacılık Faaliyetlerinde Genel Kurallar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 8

(1) Taşımacılık faaliyetleri; ekonomik, seri, elverişli, güvenli, çevreye kötü etkisi en aza indirilecek, fert, toplum ve çevre sağlığı ile bunların güvenliğini olumsuz yönde etkilemeyecek ve kamu yararını gözeterek tarzda serbest rekabet ortamında gerçekleştirilir.

Aşağıdakilerden hangisi 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre yapılacak taşımalarda uyulması gereken genel kurallardan biri **değildir**?

- A. Taşımanın seri olması
- B. Taşımanın serbest rekabet ortamında gerçekleştirilmesi
- C. Taşımanın çevreye kötü etkisinin fazla olması**
- D. Taşımanın kamu yararını gözetmesi

**DOĞRU
CEVAP C**

Taşımacılık Faaliyetlerinde Hizmetin Sürekliliği ve Engellenemeyeceği

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 10

(1) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesi kapsamına giren hizmetlerini, hizmetin ifasını imkânsız kılan yasal mücbir sebepler dışında yapmaktan kaçınamazlar. Bu hizmetlerden ayırım yapmaksızın herkesin yararlanmasını ve hizmetin sürekliliğini sağlamak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(2) Taşıma hizmetlerinin yerine getirilmesi, hizmeti üstlenenler veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre yapılacak taşımalarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Taşımlar ekonomik ve seri şekilde gerçekleştirilir
- B. Taşımacılar taşıma hizmetinden herkesin her zaman yararlanmasını sağlamak zorundadır
- C. Taşımacılar, zorunlu hallerde dahi taşıma hizmetlerini yapmaktan kaçınamazlar**
- D. Taşımlar, diğer taşımacılar veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.04- Yetki Belgesi Almanın Veya Yenilemenin Genel Şartları

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları

MADDE 13 –

(1) Yetki belgesi almak veya yenilemek için;

- a) Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları,
- b) Tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve ticaret siciline tescil edilmiş olmaları,
- c) Ticari olarak faaliyette bulunmak üzere, yetki belgesi talep eden veya yenilemek isteyenlerin mesleki saygınlığa sahip olmaları,

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları

(2) Yetki belgesi sahiplerinin yetki belgelerinin geçerlilik süresince karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili olarak;

- a) Çalışanların ücret ve çalışma şartlarına,
  - b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,
  - c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,
  - ç) Yol ve araç güvenliğine,
  - d) Çevrenin korunmasına,
  - e) Mesleki yeterlilik şartlarına,
- uymak sureti ile mesleki saygınlığa sahip olmaları gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yetki belgesi sahiplerinin mesleki saygınlığa sahip olduğunun söylenebilmesi için yetki belgelerinin geçerlilik süresince kara yolu taşımacılık faaliyetlerinin icrasında uymak zorunda oldukları hususlardan biri **değildir**?

- A. Mesleki yeterlilik şartları
- B. Çevrenin korunması
- C. Gönderenin mali yeterliliği**
- D. Yol ve araç güvenliği

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.05- Yetki Belgesi Sahiplerinin Ortak Yükümlülükleri

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Yetki belgesi sahiplerinin ortak yükümlülükleri

MADDE 40

(1) Acenteler ve taşıma işleri komisyoncuları; bu sıfatla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden, taşımacılar ile müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Yetki belgesi sahipleri, taşıdıkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar

B. Taşımacılar, acenteler ve taşıma işleri komisyoncularının bu sıfatla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumlu değildir

C. Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar

D. Yetki belgesi sahibi, bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda eşya, kargo veya bagajı kontrol ettirebilir. Kontrolle ilgili bir tutanak düzenlenir

**YANLIŞ
CEVAP B**

(2) Bir yetki belgesi sahibinin taşıt belgesine sözleşmeli olarak kayıtlı taşıtların sahipleri kendi nam ve hesabına taşıma yapamazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Bu fıkraya aykırı olarak faaliyet gösterilen taşıtın kayıtlı olduğu yetki belgesi sahibine **50 uyarma** verilir

(7) C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmak ve taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında **makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmayan veya taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştıramayan** C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- B. İdari para cezası verilir
- C. 5 uyarma verilir**
- D. Taşıtlar trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP C**

8) Eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz. Yetki belgesi sahipleri, yaptıkları taşıma sözleşmelerine uymakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **taşıma senetsiz eşya taşımacılığı yapan** taşımacılar hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. 50 uyarma verilir
- B. İdari para cezası verilir**
- C. Yetki belgesi iptal edilir
- D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

(9) Yetki belgesi sahipleri; eşya ve bagajları, teslim aldıkları andan teslim edinceye kadar, eşyanın veya bagajın tamamen veya kısmen kaybindan, zayiinden, hasara uğramasından, çalınmasından, güvenliğini sağlamaktan, teslim aldıkları şeklini muhafaza etmekten, korunması ve taşınmasından sorumludurlar. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine, zarar görenin tazmin hakkı saklı kalmak üzere **10 uyarma** verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre eşya ve bagajları teslim aldıkları andan teslim edinceye kadar, eşyanın veya bagajın tamamen veya kısmen kaybindan, zayiinden, hasara uğramasından, çalınmasından, güvenliğini sağlamaktan, teslim aldıkları şekli muhafaza etmekten, korunması ve taşınmasından **kim sorumludur?**

- A. Gönderenler
- B. Acenteler
- C. Yolcular
- D. Yetki belgesi sahipleri**

**DOĞRU
CEVAP D**

(10) G, F ve H türü yetki belgesi sahipleri **kendi nam ve hesaplarına taşıma yapamaz ve yaptıramazlar.** Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(11) R türü ve taşıma işleri organizatörü yetki belgesi sahipleri, **C1 veya K2 yetki belgesi sahiplerine taşıma yaptıramazlar.** Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahibi taraflara **ayrı ayrı 20 uyarma** verilir.

(12) Karayolları alt yapısı, işletilmesi, trafik, doğal afetler, meteorolojik şartlar ile arıza ve kaza hali dahil, seyahat esnasında meydana gelen ve beklenmeyen durumlarla ilgili olarak ortaya çıkan ve taşımanın devamına engel olan sebeplerin, belirsiz bir süre beklemeyi mecburi kılması veya varış noktasına kadar gerekli zamanın **bir katından daha fazla** beklemeyi gerektirmesi halinde, yetki belgesi sahibi, imkan olduğu **takdirde bir başka güzergahı izleyerek taşımayı tamamlamak**, aksi halde **yolcuyu güzergah üzerinde yolcunun dilediği bir yere kadar götürmek** veya yolcu ve eşyayı **hareket noktasına geri getirmekle** yükümlüdür. Bu gibi hallerde, yolcunun eşyası ile eşya sahibinin bütün hakları saklı olup, yetki belgesi sahipleri herhangi bir ek ödeme veya benzeri talepte bulunamazlar. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarı** verilir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre beklenmedik şekilde ortaya çıkan ve **taşımanın devamına engel olan bir sebebin belirsiz bir beklemeyi mecburî kılması** ve bir başka güzergâhı izleyerek taşımayı tamamlamaması halinde taşımacı aşağıdakilerden hangisini yapmakla yükümlüdür?

- A. Eşyayı hareket noktasına geri götürmek**
- B. Eşyayı en yakın nakliyat ambarına bırakmak
- C. Eşyayı acentenin belirleyeceği noktaya götürmek
- D. Eşyayı yediemine teslim etmek

**DOĞRU
CEVAP A**

(15) Araç tescilinin yapıldığı tarihi izleyen günden itibaren 5 işgününü aşmayan ve taşıma yapılmayan taşıtlar hariç olmak üzere, taşıt belgesine kaydedilmeyen taşıtlar, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde kullanılamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(17) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesinin kapsamı dışında faaliyette bulunamazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(18) Yapılacak faaliyetin kapsamına uygun bir yetki belgesi alınmadan veya geçerli yetki belgesi olmadan, muhtevası bu Yönetmelikte belirtilen herhangi bir faaliyette bulunulamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere idari para cezası uygulanır.

(19) Yetki belgesi sahibi, bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda eşya, kargo veya bagajı kontrol ettirebilir. Kontrolle ilgili bir tutanak düzenlenir.

(20) Bu Yönetmeliğe göre yetki belgesi alanlardan;

a) K1 veya K3 yetki belgesi sahibi gerçek kişiler ile B3, C1, D3 veya K2 yetki belgesi sahibi gerçek veya tüzel kişiler haricindeki yetki belgesi sahipleri, firmalarında meydana gelen unvan, adres ve kişilere ilişkin değişiklikleri veya acentelik sözleşmelerindeki değişiklikleri ile sermaye şartını kaybedecek şekildeki sermaye azaltışlarını,

b) Yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı özmal taşıt/taşıtların; **kazaya uğraması, yanması, hurdaya ayrılması** veya benzer bir mücbir sebepten **dolayı iş göremez duruma gelmesi** ile plaka bilgisi, rengi, şasi numarası veya taşıt cinsine ilişkin değişiklikleri değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren **doksan takvim günü** içinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

(22) Yetki belgesi sahipleri düzenledikleri yolcu taşıma bileti, taşıma sözleşmesi ve taşıma senedine bu Yönetmeliğe aykırı hüküm koyamazlar. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma verilir.**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre düzenledikleri taşıma senedine bu Yönetmeliğe **aykırı hüküm koyan** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- B. 5 uyarma verilir**
- C. İdari para cezası verilir
- D. Taşıtlar trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP B**

(27) Yetki belgesi sahipleri, çalıştırdıkları şoförlerinin;

a) **Altışar aylık süre ile yılda iki kez** ceza puanı durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden öğrenmek ve **ceza puanı 50 ve üzerinde olanların** eğitilmesi ve kendi iç denetimleri yönünden gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **idari para cezası** uygulanır.

b) Milli Eğitim Bakanlığınca yetkilendirilen özel mesleki yeterlilik kurslarından yılda en az 7 saat süreyle %70'i pratik ve %30'u ise teorik bölümden oluşan güvenli sürüş eğitimini almalarını sağlamakla yükümlüdürler. Bu fıkranın (a) bendine aykırı hareket edenlere, idari para cezası uygulanır. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **5 uyarma verilir.**

Yetki belgesi sahipleri, hangi süreler içerisinde **sürücülerin ceza puanı** durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden öğrenmek zorundadır?

- A. Yılda bir kez
- B. İkişer aylık süre ile yılda altı kez
- C. Üçer aylık süre ile yılda dört kez
- D. Altışar aylık süre ile yılda iki kez**

**DOĞRU
CEVAP D**

(28) Yetki belgesi sahipleri, uygun niteliklere haiz şoförleri çalıştırmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, **idari para cezası** uygulanır.

(29) H, R ve T türü yetki belgesi sahipleri hariç olmak üzere, **diğer yetki belgesi sahipleri;** bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerini, **Bakanlığa bildirdikleri merkez ve/veya şube listesinde kayıtlı şubeleri** ile varsa acente listesinde **kayıtlı acentelerinin adreslerinde** H, R ve T türü yetki belgesi sahipleri ise **sadece yetki belgesi üzerinde bulunan adreslerinde yürütmekle yükümlüdürler.** Yetki belgesi sahipleri, **Bakanlığa bildirilmeyen yerlerde faaliyette bulunamazlar.** Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma verilir.**

(30) Yetki belgesi sahipleri, çevreyi ve insan sağlığını koruma, çevre kirliliğini önleme amacıyla yürürlüğe konulan mevzuat hükümlerini bilmek ve faaliyetlerini bunlara uygun olarak yürütmekten sorumludurlar. Bu fıkraaya aykırı hareket edenlere, **idari para cezası** uygulanır.

(31) Yetki belgesi sahipleri, sayısal takograf kullanılması zorunlu olan ve yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı bulunan taşıtları için sayısal takograf ünitelerindeki verileri, taşıtların trafiğe çıktığı tarihten itibaren **3'er aylık** dönemler halinde elektronik ortamda arşivlemek ve bu veriyi **takip eden ay** Bakanlıkça belirlenen kart verme otoritesine göndermek zorundadır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **2 uyarma** verilir.

(32) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleriyle ilgili olarak Bakanlıkça yayımlanan düzenleyici işlemlere uymakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

Ancak, uluslararası taşımalara veya geçiş belgelerine yönelik Bakanlıkça yayımlanan alt düzenleyici işlemlere uymayan yetki belgesi sahipleri için bu fıkrayla belirlenmiş uyarma sayısı **10 katına kadar** arttırılabilir.

(33) Yetki belgesi sahipleri, ilgili mevzuat hükümlerine uygun bir taşıtı, nitelikli şoför ve yardımcı personel ile sefere göndermek, şoförlerinin sürücü mesleki yeterlilik belgelerinin yanlarında bulunup bulunmadığını kontrol etmek, teknik şartlara uymayan taşıtlarının trafiğe çıkmasına engel olmak, güzergah mesafesini dikkate alarak yeteri kadar şoför bulundurmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi taşımacının yükümlölükleri arasında değildir?

- A. Güzergâh mesafesini dikkate alarak yeteri kadar şoför bulundurmak
- B. Teknik şartlara uymayan taşıtların trafiğe çıkmasına engel olmak
- C. Şoförlerin kimlik belgelerini yanına alıp almadıklarını kontrol etmek**
- D. Taşıt kartları olmayan ve sorumluluk sigortası bulunmayan taşıtları trafiğe çıkarmamak

**YANLIŞ
CEVAP C**

(34) Yetki belgesi sahipleri, ilk yetki belgesi aldıkları tarihten itibaren 6 ay içinde, mesleki yeterlilik ile ilgili aşağıdaki yükümlülüklerini yerine getirmek ve faaliyetleri süresince muhafaza etmekle yükümlüdürler. Buna göre;

a) B1, C2, D1, L1, L2, M2, N2, P2, R1, R2 ve T1 yetki belgesi sahiplerinin, en az birer adet üst düzey yönetici ve orta düzey yönetici türü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları veya bu nitelikleri haiz kişileri istihdam etmeleri zorunludur.

b) A türü ile B2, C3, D2, K3, M1, N1, P1, T2 ve T3 yetki belgesi sahipleri ile tüzel kişiliği haiz K1 yetki belgesi sahiplerinin, en az birer adet orta düzey yönetici türü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları veya bu nitelikleri haiz kişiyi istihdam etmeleri zorunludur.

Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan faaliyet gösteren işletmeciler** hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. 50 uyarma verilir

B. İdari para cezası verilir

C. Yetki belgesi iptal edilir

D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

(35) Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar.

(37) Yetki belgesi sahipleri, taşıdıkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar.

(38) Yetki belgesi sahipleri, verdikleri hizmetlerden engellilerin kolaylıkla ve yeterli derecede yararlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

(39) Yetki belgesi sahipleri, yolcu ve gönderilere ait bilgilerin **gizliliği ve güvenliğine ilişkin**; yolcu ve gönderilerle ilgili her türlü bilgiyi açığa vurmaları, yolcunun bagajı veya gönderileri açmaları, içlerinde ne olduğunu araştırmaları, üçüncü kişilere bilgi vermeleri veya herhangi birinin bunları yapmasına neden olmaları ile gönderileri zapt veya yok etmeleri yasaktır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Kara yolu Taşıma Yönetmeliğine göre **gönderilerle ilgili her türlü bilgiyi açığa vuran**, gönderileri açan, içlerinde ne olduğunu araştıran, üçüncü kişilere bilgi veren veya herhangi birinin bunları yapmasına neden olan ya da gönderileri zapt veya yok eden **yetki belgesi sahipleri hakkında** aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. Taşıtlar trafikten men edilir

B. 5 uyarma verilir

C. İdari para cezası verilir

D. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur

**DOĞRU
CEVAP B**

(40) Yetki belgesi sahipleri, **yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri almak, yolcu, eşya ve kargoyu güvenli bir şekilde taahhüt ettiği yere kadar götürmekle yükümlüdürler.** Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri alma, yolcuyu taahhüt ettiği yere kadar götürme yükümlülüğüne uygun **davranmayan** taşımacılar hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. İdari para cezası verilir

B. Yetki belgesi iptal edilir

C. 50 uyarma verilir

D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP A**

(41) Yetki belgesi sahipleri;

a) Çalışanlarının ücret ve çalışma şartlarına,

b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,

c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,

ç) Yol ve araç güvenliğine,

d) Çevrenin korunmasına,

ilişkin kurallara uygun faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.

Aşağıdakilerden hangisi taşımacının **hukuki** sorumluluğu kapsamında **değildir**?

Emtia nakliyat sigortası isteğe bağlı bir sigortadır. Taşımacının hukuki sorumluluğu kapsamında değildir.

- A. Taşıma senetsiz yapılamaz
- B. Sigorta sorumluluğu**
- C. Güvenli taşımadan sorumludur
- D. Çevre kirliliğini önlemeden sorumludur

**YANLIŞ
CEVAP B**

(44) Yetki belgesi sahipleri, 60 ıncı maddenin yedinci fıkrasına aykırı olarak taşıma yapacak yabancı plakalı taşıtlara yük ve/veya yolcu veremez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 50 uyarı verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre Türkiye sınırları dâhilinde iki nokta arasında taşıma yapması yasak olan **yabancı plakalı** taşıtlara **yük veya yolcu veren** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi **uygulanır**?

- A. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- B. Taşıtlar trafikten men edilir
- C. 50 uyarma verilir**
- D. İdari para cezası verilir

DOĞRU
CEVAP C

(45) Yolcu terminalleri ile tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan yetki belgesi sahipleri, Bakanlığa bildirilen/iletlen **ücret tarifeleri ile “onaylanmış” zaman tarifelerine uymak zorundadırlar.** Bu fıkraaya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(51) Ticari olarak uluslararası ve yurtiçi eşya taşımacılığı yapmak üzere yetki belgesi alan firmalar, **yurtdışından getirmeleri kaydıyla taşınma eşyasını da taşıyabilirler.**

(45) Yolcu terminalleri ile tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan yetki belgesi sahipleri, Bakanlığa bildirilen/iletlen ücret tarifeleri ile “onaylanmış” zaman tarifelerine uymak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(48) Bu Yönetmelik hükümleri ile Bakanlık talimatlarına göre verilen süre içinde Bakanlığa verilmesi gereken bilgi ve belgeleri zamanında vermeyen yetki belgesi sahiplerinden aynı mahiyetteki bilgi ve belgeler **ikinci kez** istenilir. Buna rağmen istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde verilmemesi halinde, yetki belgesi sahiplerine **50 uyarma** verilir. Bu fıkra uygulanarak uyarma verilmesine rağmen, istenilen bilgi ve belgeleri göndermeyen yetki belgesi sahipleri hakkında, bu fıkra hükümleri **yeniden** uygulanır.

06.06- Acentelerin yükümlülükleri

Acentelerin yükümlülükleri

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 42 –

(1) G ve F türü yetki belgesi sahipleri, adlarına bilet satışı veya taşıma senedi tanzim edecekleri yetki belgesi sahipleriyle, acentelik sözleşmesi yaparak bunları yetki belgelerine kayıt ettirmek zorundadırlar. G ve F türü yetki belgesi sahipleri, sadece sözleşme yaparak yetki belgelerine kayıt ettirdikleri yetki belgesi sahipleri adına iş ve işlem yapabilirler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(2) F türü yetki belgesi sahipleri, acenteliğini üstlendikleri;

a) **Tarifeli yolcu taşımacılığı** faaliyetinde bulunan taşımacı firmalar adına, taşımacı firmalarca Bakanlığa bildirilen ücret tarifesi, zaman tarifesi, taşıma güzergahı ve ara duraklara uygun olmayan yolcu bileti düzenleyemez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

b) **Tarifesiz yolcu taşımacılığı** faaliyetinde bulunan taşımacı firmalar adına, yolcu bileti veya yolcu bileti yerine geçebilecek herhangi bir belgeyi düzenleyemez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

Yetki belgesi sahiplerinin yükümlölükleri

M ve P türü yetki belgesi sahipleri; teslim aldıkları eşyayı, teslim aldıkları günden itibaren, **il içi taşımalarda en geç 2 gün, yurtiçi taşımalarda en geç 3 gün, uluslararası taşımalarda ise en geç 15 gün içinde** taşımak ve bu süreler içinde teslimat şekline uygun olarak alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, kargo taşımacılığında teslim alınan bir malın aksi bir süre belirtilmedikçe **yurt içinde en geç kaç iş günü** içinde teslim edilmesi gerekir?

- A. 2 iş günü
- B. 3 iş günü**
- C. 4 iş günü
- D. 5 iş günü

**DOĞRU
CEVAP B**

06.07- Gönderenin Ve Yolcuların Sorumluluğu

Gönderenin ve yolcuların sorumluluğu Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 45

(1) Gönderen, gönderilerini, ilgili kanunlara ve diğer mevzuata uygun bir şekilde taşımayı yapacak yetki belgesi sahibine teslim etmekten sorumludur.

(2) Gönderen; eşyanın cinsi, miktarı, nitelikleri, istifleme şekli, kalkış ve varış noktası, alıcının adı ve adresi ile kimliğini ibraz etmek suretiyle kendi adres ve kimlik bilgileri gibi diğer önemli bilgileri tam ve doğru olarak yetki belgesi sahibine bildirmek zorundadır. **Yanlış ve eksik bildirimlerden doğacak sorumluluk gönderene aittir.** Yetki belgesi sahibi, gönderenin bildirmek zorunda olduğu bilgileri vermemesi halinde taşımayı yapmaz. Taşımayı yaparsa, sorumluluk yetki belgesi sahibine ait olur.

(3) Gönderen; bulundurulması, satılması, sevk edilmesi ve ticareti **yasak olan** bir eşyayı veya kargoyu gönderemez, yetki belgesi sahipleri de bunu taşıyamaz. Aykırı hareket halinde gönderen ve yetki belgesi sahibi sorumlu olur.

(6) Yolcular seyahat süresince **yolcu taşıma biletlerini yanlarında bulundurmak** zorundadırlar.

(7) Gönderenler ve yolcular taşımacının **güvenlik yönünden** almış olduğu tedbirlere uyarlar, aksi halde doğacak sonuçlardan sorumlu olurlar.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda düzenlenen taşımacının sorumluluğuna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Eşya taşımaları, kanunlara ve taşımacı ile gönderen arasındaki sözleşmelere uygun olarak yapılır
- B. Eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz
- C. Taşımacı eşyanın güvenlik içinde taşınmasından sorumludur
- D. Gönderenler taşımacı tarafından konulan her kurala uymak zorundadırlar**

**YANLIŞ
CEVAP D**

06.08- Sigorta Yaptırma Zorunluluğu

Sigorta yaptıırma zorunluluğu

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 47

(1)Yolcu taşımalarında, yetki belgesi sahipleri; yolcular ile sürücüler ve bunların yardımcılarına gelebilecek bedeni zararlar için, bu Yönetmelikte belirtilen zorunlu sigortaları yaptırmak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yolcu taşımalarında yolcular ile sürücüler ve bunların yardımcılarına gelebilecek bedeni zararlar için bu Yönetmelikte belirtilen **zorunlu sigortaları yaptırmayan** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. 50 uyarma verilir

B. İdari para cezası verilir

C. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur

D. Taşıtlar trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP B**

Yapılması zorunlu sigortalar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 48

(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yolcu taşımalarında; 2918 sayılı Kanunda tanımlanan **zorunlu mali sorumluluk sigortası** ile 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa dayanılarak çıkarılan **karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası** yaptırılması zorunlu olan sigortalardır.

Sigortasız taşıma yapılamayacağı Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 49

(1) Bu Yönetmelik kapsamında yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunacaklar, zorunlu mali sorumluluk sigortası ve karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası bulunmayan taşıtlarını sefere çıkaramazlar. Bu fıkraaya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sigortaları olmayan taşıtların terminallerden çıkışlarına ve trafiğe katılmalarına yetkili görevliler tarafından izin verilmez.

Yolcu taşımalarında, duraklamalar dâhil olmak üzere taşıtın kalkış noktasından varış noktasına kadar olan **seyahati süresince** meydana gelebilecek bir **kaza nedeniyle yolcunun** bedeni zarara uğraması veya ölümü ya da eşyasının zarara uğramasından doğan **sorumluluklarını sigorta ettirmek** kimin sorumluluğundadır?

A. Gönderenin

B. Yetki belgesi sahiplerinin

C. Sürücünün

D. Alıcının

DOĞRU
CEVAP B

06.09- Denetim ve Tutanaklar

Denetim

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 4

- (1) Yetki belgesi sahiplerinin Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyetleri Bakanlığın denetimine tabidir.
- (4) Denetim yapmakla görevli/yetkili olanlar tarafından yetki belgesi sahiplerinden istenilen belgelerin verilmesi zorunludur. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Denetimle görevli ve yetkili kuruluşlar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 65

(1) Bakanlık (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı), İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri, terminallerdeki belediye zabıta birimleri, Kanun ve bu Yönetmeliğin kendilerine yüklediği görev ve yetkileri doğrudan yerine getirir ve kullanırlar.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre aşağıdakilerden hangisinin **denetim** ile ilgili görevi yoktur?

- A. Terminallerdeki belediye zabıta birimleri
- B. Ticaret bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri
- C. İl milli eğitim müdürlükleri**
- D. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

**YANLIŞ
CEVAP C**

Denetimle görevli ve yetkili kılınanlar ve bunlarla ilgili hususlar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde MADDE 66

(1) Kanunda yazılı idarî para cezalarını uygulamaya Kanunun 27. maddesinde belirtilen kişiler yetkilidir.

(2) İhlal tespit tutanağı düzenleyebilecek personel aşağıda sayılmıştır:

- a) Bakanlıkça yetkili kılınmış;
  - 1) Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü personeli.
  - 2) Bakanlık Bölge Müdürlükleri personeli.
- b) Trafik polisi ve zabıtası.
- c) Trafik polisinin görev alanı dışında kalan yerlerde rütbeli jandarma personeli.
- ç) Ticaret Bakanlığının sınır kapılarında görev yapan gümrük muhafaza ve gümrük muayene memurları ile bunların amirleri.
- d) Terminallerde görevli belediye zabıtası.

(3) 213 sayılı Kanun uyarınca inceleme ve yoklama yapmaya yetkili olanlar, yaptıkları/yapacakları inceleme ve yoklamalarda, bu Yönetmelikte yer alan kurallara aykırı olarak yapılmış bir faaliyete istinaden düzenlenmiş fatura veya fatura yerine geçen belge tespit etmeleri halinde; ilgililer hakkında Kanunun öngördüğü idari para cezalarının uygulanmasını teminen bu durumu Bakanlığa bildirmekle görevlidirler.

(4) Denetimle görevli ve yetkili kılınanlar, Kanun ve bu Yönetmelik esaslarına göre denetim görevlerini yerine getirmek ve denetimler sırasında tespit ettikleri kusurlar ve ihlaller için tutanak düzenlemekle yükümlüdürler.

(5) Bakanlık, uyarılmasına rağmen denetim görevini aksatanları ilgili idari ve adli mercilere bildirir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisinin **denetim** ile ilgili görevi **yoktur**?

- A. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın sınır kapılarında görev yapan gümrük muhafaza ve gümrük muayene memurları ile bunların amirleri
- B. Terminallerde görevli belediye zabıtası
- C. Sahil güvenlik personeli**
- D. Trafik polisi ve zabıtası

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.10- Taşıma Senedi, Sevk İrsaliyesi, Sevk Mektubu

-Taşıma Senedi Ve Sevk İrsaliyesi

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 39

(1) Yurtiçi eşya ve kargo taşımalarında **taşıma irsaliyesi ve taşıma senedi** düzenlenir.

(2) **Taşıma senedinde** taşımacı, gönderen ve alıcının unvanları, adresleri, iletişim bilgileri, eşyanın cinsi, miktarı, teslim alma ve teslim edilme yerleri, taşıma süresi, taşıma ücreti, taşımacının vergi kimlik numarasının (gerçek kişilerde T.C. kimlik numarası) belirtilmesi , **taşıma irsaliyesinde** ise; malın cinsi, miktarı, kimin tarafından tevdi edildiği, nereye ve kime gönderildiği ile alınan nakliye ücreti tutarı, sürücünün ad ve soyadı, taşıtın plakası, seri ve müteselsil sıra numarası ve düzenleme tarihinin yer alması zorunludur.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Yetki belgesi sahibi, bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda eşya, kargo veya bagajı kontrol ettirebilir. Kontrolle ilgili bir tutanak düzenlenir

B. Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar

C. Yurtiçi eşya ve kargo taşımalarında taşıma irsaliyesi ve taşıma senedi düzenlenmez

D. Yetki belgesi sahipleri, taşıdıkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar

**YANLIŞ
CEVAP C**

3) Yetki belgesi sahiplerinin, yurtiçi eşya taşımalarında ilgili mevzuatın öngördüğü usule göre düzenlenmiş **sevk irsaliyesinin** iki nüshası ile **taşıma irsaliyesi** ve **taşıma senedinin** birer nüshasını **taşıtlarında bulundurmaları** zorunludur.

Aşağıdakilerden hangisi Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre **elektronik olarak ulaşılamaması halinde yetki belgesi sahiplerinin, yurtiçi eşya taşımalarında taşıtlarında bulundurmaları zorunlu belgelerden biri değildir?**

- A. Sevk irsaliyesinin iki nüshası
- B. Taşıma irsaliyesi
- C. Taşıma senedi
- D. Taşıma sözleşmesi**

**YANLIŞ
CEVAP D**

(4) Uluslararası eşya taşımalarında, uluslararası geçerliliği olan belgeler ile gümrük girişi, çıkışlarında nakil vasıtalarındaki malların mevcudu tespit edilip mühürlendikten sonra gümrük idarelerince verilen/düzenlenen/onaylanan resmi belgeler kullanılır ve taşıma senedi düzenlenmesi ve sevk irsaliyesi bulundurma şartları aranmaz. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin hükümleri saklıdır.

(5) Elektronik olarak erişilmesi halinde, üçüncü fıkradaki zorunluluk aranmaz.

Taşıma senedi: Eşya ve kargo taşımalarında gönderen ile yetki belgesi sahibi arasında akdedilen, (taşımada kullanılan taşıta ait bilgiler ile ilgili diğer mevzuat ve bu Yönetmelikle belirlenen bilgileri ihtiva eden sözleşme belgesi veya bu tür bir sözleşmede bulunması gereken bilgileri ihtiva etmesi halinde taşıma senedi yerine geçecek olan taşıma faturası, taşıma irsaliyesi veya irsaliyeli taşıma faturasını ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre eşya ve kargo taşımalarında **gönderen ile yetki belgesi sahibi arasında akdedilen taşımada kullanılan** taşıta ait bilgiler ile ilgili diğer mevzuat ve bu Yönetmelikle belirlenen bilgiler ihtiva eden sözleşme belgesi veya bu tür bir sözleşmede bulunması gereken bilgiler ihtiva etmesi halinde taşıma senedi yerine geçecek olan taşıma faturası, taşıma irsaliyesi veya irsaliyeli taşıma faturasına **ne ad verilir?**

A. Taşıma senedi

B. Taşıt belgesi

C. Taşıt kartı

D. Taşıma özel izin belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Sevk Mektubu (CMR Belgesi)

Sevk mektubu, taşıma mukavelesinin akdine, mukavelenin koşullarına ve yüklerin taşımacı tarafından kabulüne, **karine teşkil eder.**

Sevk mektubu **üç nüsha** halinde düzenlenerek gönderici ve taşımacı tarafından imzalanır.

Birinci suret göndericiye verilir.

İkinci yükle beraber gider.

Üçüncüsü ise taşımacı tarafından saklanır.

Uluslararası Karayolu Birliği (IRU) tarafından Karayolu İle Uluslararası Taşıma Sözleşmeleri Hakkında Konvansiyon (CMR) hükümleri dikkate alınarak örnek bir sevk mektubu düzenlemiştir. Türk hukukunda bu belgeye karayolu konşimentosu ya da kısaca CMR belgesi denilmektedir.

Sevk irsaliyesi nedir?

Malın alıcıya teslim edilmek üzere, satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesi uyarınca düzenlediği belgeyi ifade eder.

Sevk irsaliyesi, satılmış ya da satılacak bir malın aynı işletmeye ait olan ya da olmayan iki adres arasında nakledilirken bu naklin; malın konusu, birimi ve malın kime ait olduğu bilgileri ile beraber kayıt altına alındığı belgedir. 3 nüsha olarak düzenlenir. İki nüshasının taşıtta bulundurulması zorunludur.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre **yurt içi taşımalarda**, eşyanın içeriğini, ağırlığını, hacmini gösteren gönderenin beyanına dayanan belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Taşıma Senedi
- B. Sevk İrsaliyesi**
- C. Taşıma Faturası
- D. Taşıma Sözleşmesi

DOĞRU
CEVAP B

Taşıma irsaliyesi ile sevk irsaliyesi arasındaki fark nedir?

Mal sevkiyatı yapan veya yaptıran alıcı veya satıcıların sevk irsaliyesi, ücret karşılığında eşya nakledenlerin ise taşıma irsaliyesi düzenlemeleri gerekmektedir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre ücret karşılığında eşya nakleden gerçek veya tüzel kişilerin naklettikleri eşya için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 240 inci maddesi uyarınca **düzenlediği belgeye** ne ad verilir?

- A. Proforma fatura
- B. Taşıma irsaliyesi**
- C. Sevk irsaliyesi
- D. Taşıma senedi

DOĞRU
CEVAP B

Fatura nedir?

Fatura satılan mal ve yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı tutarı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tacir tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.

Kara yolunda yük taşımacılığı yapılabilmesi için bazı belgelere ihtiyaç vardır. Bu belgeler sürücüye, araca ve araç sahibine yük taşıyabilmek için yetkiler verir.

Yukarıdaki ifadelerle göre **ticarete konu eşyanın satış bedelini gösteren belge** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Kontrol belgesi
- B. Helal sertifikası
- C. Fatura**
- D. Koşer belgesi

**DOĞRU
CEVAP C**

İrsaliyeli fatura nedir?

Bir malın faturasıyla birlikte alıcıya sevkiyatı sırasında sevk irsaliyesi ve faturayı ayrı ayrı düzenlemek yerine kullanılan belgeye **irsaliyeli fatura** denir.

İrsaliyeli fatura düzenlendiği zaman fatura ve sevk irsaliyesinin ayrıca düzenlenmesine gerek yoktur.

Aşağıdakilerden hangisi ticari taşımalarda belge niteliğindedir?

- A. Bono
- B. Hisse senedi
- C. Tahvil
- D. İrsaliyeli fatura**

**DOĞRU
CEVAP D**

Teslim Tesellüm Belgesi

Teslim tesellüm belgesi taşımacılık sektöründe kullanılan bir terimdir. Satılan malın, alıcı tarafın istemiş olduğu özelliklere uygun olması halinde düzenlenmektedir. Malı alan taraf bu belgeyi imzaladıktan sonra satıcıda herhangi bir sorumluluk kalmamaktadır. Buna karşın mal henüz alıcıya teslim edilmediyse ve belge de alıcıya verilmediyse malın sorumluluğu satıcı tarafında olmaktadır.

Teslim tesellüm belgesi katma değeri ve depolama değeri olan malla ilgili olarak düzenlenmektedir. Belge ile malın artık alıcının sorumluluğuna geçtiği beyan edilmektedir. Ayrıca depolara malzeme verildiği zamanlarda da teslim tesellüm belgesi kullanılmaktadır.

Teslim tesellüm belgesi resmi evraktır. Taraflar arasında ıslak imza ile imzalanmaktadır. Demiryolu taşımacılığı, karayolu taşımacılığı, havayolu taşımacılığı ve deniz yolu taşımacılığında da kullanılabilir.

Malın adedi, teslim edileceği adres, tutanağın düzenlendiği adres, teslim tarihi ve saati gibi detaylara yer verilen, malın artık alıcının sorumluluğuna geçtiğini gösteren, satıcı üzerindeki mesuliyeti sona erdiren belgedir.

Yukarıda tanımlanan **taşıma belgesi** aşığıdakilerden hangisidir?

A.  eki listesi

B. Teslim tesellüm belgesi

C. Navlun faturası

D. Kontrol belgesi

**DOğRU
CEVAP B**

Taşıma Belgesi (Taşıma Evrakı) Nedir?

Gönderenin ve alıcının isim ve adres bilgilerinin bulunduğu, tehlikeli maddenin miktarı, UN numarası, paketleme grubu, tünel kısıtlama kodu vb. bilgileri içeren, gönderen tarafından düzenlenen ve şoförün yanında bulundurması gereken belgedir.

ADR' ye göre taşıma evrakı sorumluluğu taşımacıda olup, taşımacıya teslim edilen evrakın üzerindeki bilgilerin doldurulması işi Gönderen taraf sorumluluğundadır.

Aşağıdakilerden hangisi **yük bilgilerinin** (ağırlığı, kap adedi ve özelliklerinin) yer aldığı evraktır?

- A. Aracın ruhsatı
- B. Taşıma evrakı**
- C. Pasaport
- D. Tescil belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

06.11- Sözleşmeli Taşıtlar

Taşıma Sözleşmesi Nedir?

Incoterms kuralları çerçevesinde taraflar arasında yapılan ve nakliyecinin malı ücret karşılığında bir yerden başka bir yere taşımayı üstlendiği sözleşmedir.

Taşıma işleri ve taşıma sözleşmeleri Ticaret Kanununun dördüncü kitabında düzenlenmiş olup yolcu taşıma ve yük taşıma olarak iki tiptir. Karayoluyla eşya taşıma sözleşmesi, hukukî niteliği itibariyle, tipik, ivazlı, iki tarafa borç yükleyen ve karşılıklı rızaya dayanan bir sözleşmedir. Eşya taşıma sözleşmesi, iş görme amacı güden sözleşmelerden olup, vekâlet ve hizmet sözleşmelerinden ayrılır. Taşıma sözleşmesi niteliği, kuruluşu ve sona ermesi yönünden eser sözleşmesine benzemekteyse de eser sözleşmesi değildir.

Ulusal mevzuatımızda **taşıma sözleşmeleri** hangi kanunda düzenlenmiştir?

- A. Karayolu Taşıma Kanunu
- B. Gümrük Kanunu
- C. Türk Ticaret Kanunu**
- D. Karayolları Trafik Kanunu

**DOĞRU
CEVAP C**

Taşıt ve acente için yapılacak sözleşmelerde uyulacak kurallar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 27

(1) Taşıt sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan sözleşmelerin; tarafları ve imzalarını, taraflara verilen yetki ve görevler ile hak ve yükümlülüklerini, mali konuları, sözleşmenin süresini, feshini, düzenleme tarihini ve varsa diğer özel hükümleri ihtiva etmesi şarttır. Bu fıkraya uygun olmayan sözleşmeler **Bakanlıkça reddedilir.**

(2) Acentelik sözleşmelerinde; taraflar ve imzalarını, kapsamını, taraflara verilen yetki ve görevler ile hak ve yükümlülüklerini, mali konuları, geçerli olduğu yeri, sözleşmenin süresini, feshini, düzenleme tarihini ve varsa diğer özel hükümleri ihtiva etmesi şarttır.

(3) Düzenlenecek/düzenlenmiş taşıt ve acentelik sözleşmelerinin hükümleri, doğrudan sözleşmenin taraflarını bağlayıcı niteliktedir. Akit taraflar arasında meydana gelen/gelecek olan herhangi bir ihtilaftan dolayı, ilgili tarafların veya üçüncü kişilerin uğrayacağı zarardan **Bakanlık sorumlu tutulamaz.**

(4) Bu maddeye göre yapılacak olan sözleşmelerin asgari bedellerinin günün ekonomik şartlarına uygun olması zorunludur.

(5) E-Devlet üzerinden aşağıda belirtilen usul çerçevesinde elektronik taşıt/acentelik sözleşmesi yapılabilir. Buna göre taşıt/acente sahibi ile yetki belgesi sahibinin, birinci ve ikinci fıkralara göre E-Devlet üzerinden sunulan sözleşmeyi karşılıklı olarak onaylamaları, gerekmektedir.

6) Bu madde ile ilgili hususlar Bakanlıkça(Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca) ayrıca düzenlenir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre taşıt sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan **sözleşmelerin asgari tutarları**, aşağıdakilerden hangisi tarafından belirlenir?

- A. Hazine ve Maliye Bakanlığı
- B. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**
- C. Hazine Müsteşarlığı
- D. Dış Ticaret Bakanlığı

DOĞRU
CEVAP B

06.12- Geçiş ücretleri

Geçiş ücretleri

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 63

(1) Karayolunun bakımı, korunması ile karayolu ve taşımanın yönetimine ilişkin giderlere katkıda bulunmak üzere yabancı plakalı taşıtlardan, Euro veya karşılığı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca değeri ilan edilen değiştirilebilir döviz veya Türk Lirası olarak geçiş ücreti alınır.

(2) Köprü, tünel ve otoyol ücreti gibi karayolu alt yapısının kullanılmasından alınan ücret ile eşya/kargo ve taşıtlar için yapılan hizmetlerin ücretleri bu geçiş ücretlerine dâhil değildir.

(3) Bakanlık, geçiş ücretlerini tespit etmeye, arttırmaya, indirmeye veya kaldırmaya yetkilidir.

(4) Bu ücretlerin tahakkuk ve tahsili sınır kapılarındaki Hazine ve Maliye Bakanlığının, sınır kapılarındaki muhasebe birimlerince veya görevlendirilmiş muhasebe yetkilisi mutemetlerince yapılır.

(5) Türkiye'ye giriş gümrük kapılarında ödenmesi gereken geçiş ücretlerinin ödenmediği veya eksik ödendiğinin tespiti halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen ücretler **üç katı olarak** alınır.

(6) Bu madde kapsamındaki uygulamaya yönelik düzenlemeler ile geçiş ücretleri, Bakanlık tarafından hazırlanarak Resmî Gazete’de yayımlanacak bir tebliğ ile belirlenir.

(7) Türkiye’nin taraf olduğu ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin hükümleri saklıdır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'na göre **geçiş ücretlerini** tespit etmeye, artırmaya, indirmeye veya kaldırmaya **hangi makam** yetkilidir?

- A. İçişleri Bakanlığı
- B. Cumhurbaşkanı
- C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- D. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**

**DOĞRU
CEVAP D**

06.13- Taşıt Kartı

Taşıt belgesi: Yetki belgesi sahibinin kullanacağı taşıtların niteliğini ve sayısını liste halinde gösteren, yetki belgesinden ayrı ve yetki belgesinin eki olarak düzenlenen belgeyi ifade eder.

Yetki belgesi sahibinin kullanacağı taşıtların **niteliğini ve sayısını liste halinde gösteren**, yetki belgesinden ayrı, yetki belgesinin eki olarak düzenlenen belgeye ne ad verilir?

- A. Yetki belgesi
- B. Tescil belgesi
- C. Taşıt belgesi**
- D. Trafik belgesi

**DOĞRU
CEVAP C**

Taşıt belgelerine kayıtlı taşıtların kullanılması ve istisnai haller

MADDE 30 – (1) Yetki belgesi sahipleri; yapacakları taşımacılık faaliyetlerinde sadece kendi taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtlarını kullanırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre kendi **taşıt belgelerinde kayıtlı olmayan** taşıtlarla taşımacılık faaliyetinde bulunan yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. İdari para cezası verilir

B. 5 uyarma verilir

C. Taşıtlar trafikten men edilir

D. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur

**DOĞRU
CEVAP A**

Taşıt kartı: Bir taşıtın yalnız bir yetki belgesinde kayıtlı olduğunu ve bu yetki belgesi altında çalıştırılabileceğini gösteren belgeyi ifade eder.

Bir taşıtın **yalnız bir yetki belgesinde kayıtlı olduğunu** ve bu yetki belgesi altında çalıştırılabileceğini gösteren belge türü aşağıdakilerden hangisidir?

A. Taşıt kartı

B. Sürücü belgesi

C. SRC belgesi

D. Psikoteknik belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Taşıtlarda taşıt kartı bulundurma zorunluluğu ve taşıt kartında yer alacak bilgiler

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 29

(1) Yetki belgesi sahipleri, **aslını** veya E-Devlet üzerinden oluşturdukları **taşıt kartlarını taşıtlarında bulundurmak zorundadırlar.** Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(2) Taşıt kartları düzenlenirken, taşıt kartına, yetki belgesi sahibinin ticari unvanı, yetki belgesinin türü ve numarası, taşıt kartının geçerlilik süresinin başlangıç ve bitiş tarihi, taşıtın plakası, markası, cinsi, modeli, rengi, varsa kısa unvanı ile kullanılacak kapsam ve benzeri bilgiler yazılır.

Aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Taşımacılar taşıma hizmetlerini kabul edilebilir bir neden olmaksızın veya zorunlu haller dışında yapmaktan kaçınamazlar
- B. Taşımacılar taşıma hizmetlerinden herkesin her zaman yararlanmasını sağlamak zorundadır
- C. Taşımalar diğer taşımacılar veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez
- D. Taşıt kartının araçlarda bulundurulma zorunluluğu yoktur**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında verilen ve yenilenen **yetki belgelerinin süresi 5 yıldır.**

Ancak **taşıt kartlarının geçerlilik süresi yetki belgesi geçerlilik süresi kadardır.** Yetki belgesinin geçerlilik süresi dolduğunda taşıt kartının geçerlilik süresi de sona ermiş olur.

06.14- Belge Türleri ve Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

SRC türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- SRC1 Uluslararası yolcu taşımacılığı
- SRC2 Yurtiçi yolcu taşımacılığı
- SRC3 Uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- SRC4 Yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı
- SRC5 Tehlikeli madde taşımacılığı olarak düzenlenir ve verilir.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine göre **Trabzon'dan Hatay'a yolcu taşımacılığı** yapan bir sürücünün **sahip olması gereken SRC belgesi** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. SRC-4
- B. SRC-5
- C. SRC-3
- D. SRC-2**

**DOğRU
CEVAP D**

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

SRC1 türü belge sahibi olanlar, SRC2 belge türünü, SRC3 türü belge sahibi olanlar, SRC4 belge türünü, almış kabul edilir.

SRC5 tehlikeli madde taşımacılığı belgesini alabilmek için SRC 3 veya SRC 4'ü almış olmak gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi SRC belgesi almak isteyen kişilerde aranan şartlardan biri **değildir**?

- A. Yönetmelikte belirtilen maddelerden sabıkası olmaması
- B. Sağlık raporu olması**
- C. En az ilkokul mezunu olması
- D. En az B sınıfı sürücü belgesi sahibi olması

**DOĞRU
CEVAP B**

Mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği Madde 5

Mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu olduğu halde yapılan denetimlerde mesleki yeterlilik belgesi olmadığı anlaşılan kişiler hakkında **idari para cezası** uygulanır.

Karayolu Taşımacılık faaliyetleri mesleki yeterlilik eğitimi yönetmeliğine göre mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu olduğu halde yapılan denetimlerde bu belgeyi **almadığı anlaşılan kişiler hakkında** aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. İdari para cezası

B. Uyarma

C. Geçici durdurma

D. İptal

**DOğRU
CEVAP D**

Karayolu Taşıma Kanunu Madde 26

k) 5 inci maddesine göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan faaliyet gösteren işletmecilere **idari para cezası** verilir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanuna göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan taşıt kullanan şoförlerin **işletmecileri hakkında** aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Yetki belgesi iptal edilir
- B. İdari para cezası verilir**
- C. 50 uyarma verilir
- D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

Mesleki Yeterlilik Belgesinin İptali Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği Madde 47

- Ölüm veya vatandaşlık kaydının silinmesi,
15 inci maddedeki şartlardan herhangi birinin kaybedilmesi,(
Gerçek ve/veya tüzel kişilerin durumları itibarıyla; Gerçek kişilerin
Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaları, Tüzel kişilerin Türkiye
Cumhuriyeti Kanunlarına göre kurulmuş olmaları,)
- Sürücüler için 65 yaşının doldurulması,
hallerinde iptal edilir.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi mesleki yeterlilik belgesinin **iptalini gerektiren** hallerden biri **değildir?**

- A. Belge sahibinin vatandaşlıktan çıkarılması
- B. Belge sahibinin mesleki saygınlığını kaybetmesi
- C. Belge sahibinin 60 yaşını doldurması**
- D. Belge sahibinin ölümlü

YANLIş
CEVAP C

Yönetici: Bir insan grubunu, önceden saptanan amaçlara yöneltip ulaştırmak ve planları gerçekleştirmek üzere **kumanda, koordine ve kontrol eden kişiyi ifade eder.**

Bir insan grubunu, önceden saptanan amaçlara yöneltip ulaştırmak ve planları gerçekleştirmek üzere **kumanda, koordine ve kontrol eden kişiye** ne ad verilir?

A. Yönetici

B. Denetim

C. Yöneltilme

D. Şoför

**DOĞRU
CEVAP A**

Üst düzey yönetici (ÜDY): KTY kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek ve/veya bunların tamamını fiilen sevk ve idare ederek sürekli ve etkin bir şekilde yöneten yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel koordinatör, genel sekreter ve benzeri konumundaki veya bu unvanlarla istihdam edilen kişileri,

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek ve/veya tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek **sürekli ve etkin bir şekilde yöneten** yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel koordinatör, genel sekreter ve benzeri konumundaki veya bu unvanlarla istihdam edilen kişilere **ne ad verilir?**

- A. Alt düzey yönetici
- B. Orta düzey yönetici
- C. Üst düzey yönetici**
- D. CEO

**DOğRU
CEVAP C**

Orta düzey yönetici (ODY): KTY kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliğin veya buna ait bağımsız bir birimin taşımacılık faaliyetlerini sürekli ve etkin bir şekilde sevk ve idare eden müdür/idareci, şef, uzman, operasyon yöneticisi, operatör ve benzeri unvanlarla istihdam edilen kişileri, ifade eder.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine göre Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliğin veya buna ait bağımsız bir birimin taşımacılık faaliyetlerini **sürekli ve etkin bir şekilde sevk ve idare eden müdür/idareci, şef, uzman, operasyon yöneticisi, operatör ve benzeri unvanlarla istihdam edilen kişilere** ne ad verilmektedir?

- A. Alt düzey yönetici
- B. Üst düzey yönetici
- C. CEO
- D. Orta düzey yönetici**

**DOğRU
CEVAP D**

Üst Düzey Yönetici ÜDY türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- ÜDY1 uluslararası yolcu taşımacılığı
- ÜDY2 yurtiçi yolcu taşımacılığı
- ÜDY3 uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- ÜDY4 yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı

Orta Düzey Yönetici ODY türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- ODY1 uluslararası yolcu taşımacılığı
- ODY2 yurtiçi yolcu taşımacılığı
- ODY3 uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- ODY4 yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı

06.15- Taşıma İşlerinde İstihdam Edilenler

Taşıma işlerinde nitelikli ve yeterli personel istihdamı

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 32

(1) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleri süresince hizmetlerini yürütebilecek niteliklere sahip ve yeterli sayıda personel bulundurmakla yükümlüdürler.

(2) Yetki belgesi sahipleri, nitelikli ve yeterli sayıda personel istihdam etmemeleri durumunda doğacak her türlü zarardan sorumludurlar.

Taşıma işlerinde istihdam edilenlerin hakları ve sorumlulukları

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 33

(1) Taşıma işlerinde istihdam edilenler aşağıdaki hak ve sorumluluklara sahiptir:

a) Taşıma işlerinde istihdam edilenler **hizmet akdine** tabidir. Hizmet akdi yapılmadan personel istihdam edilemez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **3 uyarma** verilir.

b) Yetki belgesi sahipleri, **çalışanlarının ücretlerini, sosyal güvenlik ve özlük haklarını zamanında ve tam olarak vermek zorundadırlar**. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **3 uyarma** verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre çalışanlarının ücretlerini, sosyal güvenlik ve özlük haklarını **zamanında ve tam olarak vermeyen** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Taşıtlar trafikten men edilir
- B. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- C. İdari para cezası verilir
- D. 3 uyarma verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

c) Taşıma işlerinde istihdam edilenler üstlendikleri hizmetle ilgili görev ve sorumluluklarını yerine getirmek zorundadırlar. İşyeri ve iş güvenliğini tehlikeye düşürecek fiil ve eylemlerde bulunamazlar. Bu fıkranın (a) veya (b) bentlerine uymayan yetki belgesi sahiplerine 3'er uyarma verilir.

(2) Yapılan denetimlerde yetki belgesi sahiplerinin hizmet akdi yapmaksızın personel istihdam ettiklerinin tespiti halinde durum Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bildirilir.

06.16- Şoförlerde Aranacak Nitelik ve Şartlar

Şoförlerde Aranacak Nitelik ve Şartlar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 34

- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki taşıtları kullanan şoförlerin;
- a) İlgili mevzuatın öngördüğü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları,
  - b) Büyük otobüs kullananlarının **24 yaşını tamamlamış olmaları,**
  - c) **66 yaşından gün almamış olmaları,**
  - d) Uyuşturucu, silah, insan ve gümrük kaçakçılığı ile terör suçlarından dolayı **hürriyeti bağlayıcı ceza almamış olmaları,**

e) Şoförlük mesleği bakımından bedeni ve **psiko-teknik açıdan sağlıklı olduklarını gösteren bir sağlık raporunu**, yetkili sağlık kuruluşlarından **her beş yılda bir** almaları şarttır.

Ancak, adlarına C1 veya K2 yetki belgesi düzenlenmiş gerçek kişilerin, yetki belgesi eki taşıt belgesinde sadece 1 adet kamyonet cinsi taşıtın kayıtlı bulunması ve bu taşıtı yetki belgesi sahibinin kullanması halinde, bu yetki belgesi sahiplerinden ve kamu kurum ve kuruluşlarının ticari olmayan taşıma hizmetlerinde kullanılan taşıtları süren kamu personelinin mesleki yeterlilik belgesi aranmaz.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamındaki faaliyetlerde çalışan/çalıştırılan şoförlerin kaç yaşından gün **almamış** olmaları şarttır?

- A. 55
- B. 56
- C. 65
- D. 66**

**DOĞRU
CEVAP D**

06.17- Tarifeli ve Tarifersiz Taşımacılık

- **Kalkış noktası** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yeri,
- **Varış noktası** : Yolcu bileti veya taşıma senedinde gösterilen, yolcu veya eşyanın götürülmek istendiği yeri,
- **Eşya (yük)** : İnsandan başka taşınabilen canlı veya cansız her türlü nesneyi,
- **Kargo** : Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyayı,

Aşağıdakilerden hangisi, yolcunun **taşıta bindiğı** veya eşyanın **taşımacıya teslim edildiğı** yeri ifade eder?

- A. Varış noktası
- B. Düzenli sefer
- C. Kalkış noktası**
- D. Mekik sefer

**DOĞRU
CEVAP C**

- **Taşıma** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürülmesini ifade eder.
- **Taşımacı** : Taşımacı yetki belgesine sahip olan ve kendi nam ve hesabına taşımayı bir ücret karşılığı üstlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürülmesine ne ad verilir?

A. Taşıma

B. Şehirlerarası taşıma

C. Düzenli sefer

D. Acentelik

**DOĞRU
CEVAP A**

- **Gönderen** : Eşyayı taşımacıya teslim eden, gönderileni belirleyen ve taşıma senedini imzalayan kişiyi,
- **Gönderilen** : Sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi ve taşıma senedinde belirtilen eşyanın teslim edileceği kişiyi ifade eder.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre eşyayı taşımacıya teslim eden, gönderileni belirleyen ve taşıma senedini imzalayan kişiye ne ad verilir?

- A. Taşımacı
- B. Taşıma işleri komisyoncusu
- C. Acente
- D. Gönderen**

**DOĞRU
CEVAP D**

TARİFELİ VE TARİFESİZ TAŞIMA

Tarifeli taşıma: Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifiesi belirlenerek ve bunlara uyularak yapılan **düzenli taşımaları** ifade eder.

Tarifeli yolcu ve kargo taşımacılığı yapan yetki belgesi sahipleri aşağıdakilerden hangisine uymak zorundadır?

- A. Zaman tarifesine
- B. Ücret tarifesine
- C. Taşıma güzergâhına
- D. Hepsi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Zaman tarifiesi: Tarifeli taşımalarda taşıma faaliyetlerini zaman yönünden düzenleyen ve uyulması zorunlu olan belge Zaman tarifiesi olarak tanımlanır.

Ücret tarifiesi: Tarifeli taşımalarda taşıma faaliyetlerini ücret yönünden düzenleyen ve uyulması zorunlu olan belge Ücret tarifiesi olarak tanımlanır. Ücret tarifeleri aynı hat ve güzergâh üzerinde gidiş ve dönüşte aynı olur. Aynı hat ve güzergâh üzerinde gidiş ile dönüş için değişik ücret tarifiesi uygulanamaz.

Düzenli sefer: Belirli bir zaman ve ücret tarifesine göre, tespit edilmiş bir güzergâhta önceden açıklanmış yerleşme birimleri arasında yapılan taşımaları ifade eder,

Tarifesiz taşıma: Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifi belirlenmeksizin yapılan düzensiz taşımaları ifade eder.

Hat Çizelgesi : Tarifeli taşımacılık yapacak yetki belgesi sahibinin, faaliyette bulunacağı taşıma hattını ve/veya taşıma güzergahını gösteren belge Hat çizelgesi olarak tanımlanır

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre tarifeli yolcu taşımacılığı yapacak yetki belgesi sahibinin, faaliyette bulunacağı **taşıma hattını ve/veya taşıma güzergâhını gösteren** belgeye ne ad verilir?

- A. Taşıma özel izin belgesi
- B. Hat çizelgesi**
- C. Taşıma irsaliyesi
- D. Zaman tarifiesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Taşıma Hattı (Taşıma Güzergahı): Taşımacılıkta, taşımanın başladığı kalkış noktasından bittiği varış noktasına kadar ara duraklar da dahil takip edilen yolu ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşımacılıkta, taşımanın başladığı kalkış noktasından bittiği varış noktasına kadar ara duraklar da dâhil takip edilen yola ne ad verilir?

- A. Taşıma doğrultusu
- B. Taşıma güzergâhı**
- C. Taşıma rotası
- D. Taşıma çizgisi

**DOĞRU
CEVAP B**

06.18- Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar **Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 24**

Bu Yönetmelik kapsamındaki taşımalarda kullanılacak ve yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek veya asgari kapasite hesabında değerlendirilecek taşıtların aşağıdaki şartlara uygun olması gerekir. Buna göre;

A türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine **8 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller** kaydedilir.

B türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması** şarttır.

Yolcu taşımalarında; **A1 ve A2** yetki belgesi eki taşıt belgelerine aşağıda verilen hangi **ticari otomobiller** kaydedilir?

- A. 4 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller
- B. 6 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller
- C. 8 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller**
- D. 10 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller

**DOĞRU
CEVAP C**

C türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması şarttır.**

D türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

D1, D2 ve D3 Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması şarttır.**

K türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

- K1 ve K3 yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.
- K2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari veya hususi taşıtlar kaydedilir.
- K2 yetki belgesi için sağlanması gereken asgari kapasite hesabında, finansal kiralama sözleşmesi veya uzun süreli kiralama sözleşmesi yoluyla temin edilen taşıtlar da dikkate alınır.

L türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.

L1 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet **süresince 20 yaşından** büyük olmaması şarttır.

L2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması** şarttır.

L2 yetki belgesi için asgari kapasite hesabında kamyonetler dikkate alınmaz.

M türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgeleri eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari taşıtların yanı sıra ticari otomobiller ile ticari veya hususi motosiklet veya moped cinsi taşıtlar da kaydedilebilir

N türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.

N1 ve N2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **20 yaşından büyük olmaması şarttır.**

P türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgeleri eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari taşıtların yanı sıra ticari otomobiller ile ticari veya hususi motosiklet veya moped cinsi taşıtlar da kaydedilebilir.

(2) Taşıtlarla ilgili diğer hususlar:

c) Taşıtın yaşı, araç tescil belgesi kayıtlarındaki **model yılından sonra gelen ilk takvim yılı** esas alınarak hesaplanır.

ç) Römork ve yarı römorklarda **yaş şartı** aranmaz.

d) İnsan dışındaki canlılar ve özelliği olan eşyaların taşınmasında kullanılan taşıtlar ile özel amaçlı/donanımlı taşıtların bu özelliklerinin araç tescil belgelerinde belirtilmesi şarttır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre eşya ve kargo taşımaları ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. İnsan dışındaki canlılar ve özelliği olan eşyaların taşınmasında kullanılan taşıtlar ile özel amaçlı/donanımlı taşıtların bu özelliklerinin araç tescil belgelerinde belirtilmesi gerekir.
- B. Asgari kapasitenin hesaplanmasında çekici sayısı kadar römork ve/veya yarı römorklar dikkate alınır.
- C. Römork ve yarı römorklarda yaş şartı aranır**
- D. Eşya taşımalarında kullanılan kamyon, römork ve yarı römorkların kapalı kasa veya tenteli veya brandalı olması şarttır

**YANLIŞ
CEVAP C**

e) Asgari kapasitenin hesaplanmasında tonaj değerleri belirlenirken sadece motorlu taşıtlar dikkate alınır. Çekici cinsi taşıtlardan katar ağırlığı 40 tondan fazla olanların katar ağırlıkları 40 ton, kamyon cinsi taşıtlardan azami yüklü ağırlığı 32 tondan fazla olanların azami yüklü ağırlıkları 32 ton, kamyonet cinsi taşıtların azami yüklü ağırlıklarının tamamı kabul edilir.

f) Eşya taşımalarında kullanılan kamyon, römork ve yarı römorkların kapalı kasa veya tenteli veya brandalı olması şarttır. Ancak, açık olarak taşınması zorunlu olan eşya, karayolu trafik güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde yüklenerек ve bağlanarak taşınabilir. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

g) Taşıtların bu Yönetmeliğin öngördüğü şartlara uygun olup olmadığı tescil biriminin araç tescil kayıtlarından elektronik ortamda temin edilecek bilgilere göre tespit edilir. Bakanlık, gerek görmesi halinde araç tescil belgesi, taşıtın fabrika imalatı, varsa tadilatı ile ilgili teknik özellikleri hakkında ayrıca bilgi ve belge isteyebilir.

ı) Yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek taşıtların, taşıt tescil belgesindeki **kullanım amaçlarının**, yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunmak üzere kaydedilecek taşıtlarda yolcu nakli; eşya taşımacılığı faaliyetinde bulunmak üzere kaydedilecek taşıtlarda yük nakli olarak tescil edilmesi zorunludur. Bu bentle ilgili hususlar Bakanlıkça ayrıca düzenlenir.

- i) Yolcu taşımaya mahsus taşıtlara ilişkin, bu Yönetmelikte belirlenmiş olan koltuk sayılarında, şoför bu sayıya dahil edilir.
- j) Uluslararası taşımacılık faaliyetlerinde kullanılacak otomobil cinsi taşıtlar **8 yaşından büyük olamaz.**
- k) B3, C1, D3, K2, M ve P türü yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlar hariç olmak üzere, diğer yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek taşıtların kullanım amacının ticari olması zorunludur. Ancak, resmi olarak kayıt ve tescil edilmiş taşıtlar için bu şart aranmaz.

l) A1 ve A2 yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı taşıtlar hariç olmak üzere, yolcu taşımacılığı faaliyetinde kullanılacak taşıtlarda, Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik ekinde belirtilen standartlara uygun, iç ve dış kamera ile en **az yedi gün süreli kayıt yapabilen kayıt cihazı bulundurulması zorunludur.** Bu bentle ilgili Bakanlıkça ayrıca düzenleme yapılabilir. **Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.**

Asgari kapasite: Bu Yönetmeliğe göre yetki belgesi alan/alacak olan gerçek kişinin kendi adına, tüzel kişiliklerin ise tüzel kişilik adına kayıt ve tescil edilmiş ve bu Yönetmelikle belirlenmiş nitelikleri haiz, asgari olarak sahip olmaları gereken; koltuk kapasitesi ve/veya birim taşıt sayısı ve/veya tonaj bakımından çekici cinsi taşıtların katar ağırlıkları ile kamyon/kamyonet cinsi taşıtların azami yüklü ağırlıkları toplamalarını ifade eder.

Atıl kapasite: Karayolu taşımacılık piyasasında, taşıt veya işletmeci sayısı bakımından, talebe göre arzın fazla olmasını ifade eder.

Karayolu taşıma yönetmeliğine göre **asgari olarak sahip olmaları gereken**; koltuk kapasitesi ve/veya birim taşıt sayısı ve/veya tonaj bakımından çekici cinsi taşıtların katar ağırlıkları ile kamyon/kamyonet cinsi taşıtların **azami yüklü ağırlıkları toplamlarına** ne ad verilir?

- A. Taşıma sınırı
- B. Atıl kapasite
- C. Asgari kapasite**
- D. Taşıma kapasitesi

**DOĞRU
CEVAP C**

Taşıma kapasitesi (taşıma sınırı): Bir aracın teknik olarak güvenli taşıyabileceği en çok yük ağırlığı veya yolcu sayısını

Özmal taşıt: Araç tescil belgesinde yetki belgesi sahibi adına kayıtlı taşıtı ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre araç tescil **belgesinde yetki belgesi sahibi adına kayıtlı** taşıtlara ne ad verilir?

- A. Resmi taşıt
- B. Özmal taşıt**
- C. Motorlu taşıt
- D. Hususi taşıt

**DOĞRU
CEVAP B**

Taşıtlarda tadilat ve yakıt depoları

MADDE 31 –

(1) Araçlarda yapılan tadilatların, Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmeliğe uygun ve Araç Tescil Belgesine işlenmiş olması zorunludur.

(3) Soğutma tertibatı bulunan römork ve yarı römorklarda soğutma tertibatının çalıştırılması için gereken yakıt deposu haricinde yakıt deposu bulundurulamaz. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Araçlarda yapılan tadilatların ilgili mevzuata uygun ve araç tescil belgesine işlenmiş olması zorunludur
- B. Soğutma tertibatı bulunanlar hariç römork ve yarı römorklarda yakıt deposu bulundurulamaz
- C. Soğutma tertibatı bulunan römork ve yarı römorklarda sadece soğutma tertibatının çalıştırılması için gereken yakıt deposu bulundurulamaz**
- D. Eşya taşımaya mahsus kamyon, römork ve yarı römorklar kapalı kasa, tenteli veya brandalı olmak zorundadır

**YANLIŞ
CEVAP C**

(4) Birinci, ve üçüncü fıkralara aykırı olan taşıtlar, durumun tespiti halinde yetki belgesi sahibinin yetki belgesi eki taşıt belgesinden re 'sen düşülür. Bu taşıtların, nitelikleri bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirildikten sonra, herhangi bir yetki belgesi eki taşıt belgesine yeniden ilave ettirilmek istenilmesi halinde ise düşüm tarihinden itibaren altmış gün geçmedikçe ilave işlemi yapılmaz.

06.19- Taşımacılık Türleri

Taşımacılık Türleri

Şehir içi taşıma : Yolcu, eşya veya yüklerin belli bir şehirde kendi içinde başka bir noktaya taşınmalarını

Şehirlerarası taşıma : Herhangi bir ilin herhangi bir noktasından veya yerleşim biriminden başlayıp diğer bir ilin herhangi bir noktasında veya yerleşim biriminde biten taşımaları,

Uluslararası taşıma : Türkiye'den veya Türkiye'ye karayoluyla; Türkiye üzerinden karayoluyla transit, Türkiye'ye denizyolu, demiryolu ve havayolu ile gelip karayolundan üçüncü ülkelere yapılan taşımaları

Taşımacılık Türleri

Transit taşıma: Herhangi bir ülkede başlayan ve en az bir ülke toprakları üzerinden geçtikten sonra bir başka ülkede sona eren, başlama ve sona erme ülkeleri dışında kalan ülkeler üzerinden yapılan yolcu veya eşya taşımalarını,.

Üçüncü ülke taşıması : Yolcu ve eşyanın bindirme, indirme, yükleme, boşaltma noktalarının taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin dışındaki ülkeler arasında yapılan taşımaları ifade eder. Örnek olarak TR plakalı bir araçla Bulgaristan ve Romanya arasında yapılan taşımalar.

Karayolu Taşıma Kanunu'nda herhangi bir ilin herhangi bir noktasından veya yerleşim biriminden başlayıp **diğer bir ilin** herhangi bir noktasında veya yerleşim biriminde biten taşımalar ne olarak tanımlanmıştır?

A. Şehirlerarası taşıma

B. Uluslararası taşıma

C. Düzenli sefer

D. Mekik sefer

**DOĞRU
CEVAP A**

TEK MODLU TAŞIMA

Kara yolu taşımacılığı rekabetin en çok yaşandığı taşıma türüdür. Kara yolu taşımacılığı, kapıdan kapiya aktarmasız taşımaya olanak tanınması sayesinde eşya yıpranmasını en aza indirir. Tarifeli yüklemelerin sıkça yapılabilmesi ve kısa süreli sevk yapılabilmesi karayolu taşımacılığının çok tercih edilen taşıma türü olmasında etkilidir.

Deniz yolu taşımacılığı Dünyada en çok tercih edilen taşıma yöntemi, **güvenli ve düşük maliyetli olması nedeniyle deniz yolu taşımacılığıdır.** Çok büyük miktardaki ürünler ve konteynerlenebilen ürünler deniz yolu taşımacılığı ile taşınabilir.

Aşağıdaki taşımacılık türlerinden hangisi diğerlerine göre maliyet yönünden **en ekonomik** taşımacılık türüdür?

- A. Hava yolu taşımacılığı
- B. Deniz yolu taşımacılığı**
- C. Kara yolu taşımacılığı
- D. Demiryolu taşımacılığı

**DOĞRU
CEVAP B**

Hava yolu taşımacılığı Farklı sektörden pek çok ürün tipi hava yolu taşımacılığı ile taşınabilir. 500 km'den daha uzak mesafeler için avantajlı olabilir.

Demir yolu taşımacılığı

Transit ülkelerin tercih ettiği demir yolu taşımacılığı ağır tonajlı ve havaleli yükler için uygun olması ve yüksek yatırım maliyetleri nedeniyle genellikle devletler tarafından kullanılır.

Geleneksel taşımacılık yöntemleri genel olarak üç farklı şekilde gerçekleşir.

Karayolu, denizyolu ya da hava yolu ile sağlanan klasik taşımacılıktan farklı olarak kombine taşımacılık, çoklu taşıma imkânı sağlayan bir modeldir. Çoklu taşımacılığın birçok üstün yönü bulunmakla beraber, uluslararası malların taşınmasında en çok kullanılan taşımacılık yöntemi olduğu kabul görmektedir. Kombine taşımacılıkta en az iki farklı yol kullanılmaktadır. Bu yollar **karayolu**, **denizyolu**, **havayolu** ya da **demir yolu** olabilir.

Temel taşıma türlerinden **en az ikisini kullanarak** birbirine entegre ve organize biçimde gümrükleme, elleçleme, depolama vb. faaliyetleri de kapsayacak bir şekilde gerçekleştirilen **taşıma türüne** ne ad verilir?

- A. Deniz yolu taşımacılığı
- B. Hava yolu taşımacılığı
- C. Kombine taşımacılık**
- D. Kara yolu taşımacılığı

DOĞRU
CEVAP C

Karayolu taşımacılığının avantajları

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Karayolu taşımacılığı en başta **hızı** ile öne çıkmaktadır. Düşük bekleme süreleri ve ulaşımın yapılacağı noktaya direkt olarak ulaşılabilmesi bu yöntemin tercih edilmesindeki en önemli etkenler arasındadır. Kıtalar arası taşımalar bile birkaç hafta içerisinde tamamlanabilmektedir.
- **Karayolu taşımacılığı kapıdan kapıya teslim olanağı veren tek taşımacılık türüdür.** Dünya ticaret rotalarını kapsayan geniş karayolu ağları sayesinde her noktadan belirtilen adrese gönderim yapılabilmektedir.

- Diğer taşıma türlerine göre rota oluşturulması son derece kolaydır. Karayolu taşımacılığı dünyanın her yerine ulaşım imkânı veren bir taşımacılık türüdür. Bunun yanında **rota üzerinden birden fazla noktaya taşıma yapılabilmesi** de bu taşıma yönteminin daha esnek olmasını sağlamaktadır.
- **Uygun fiyatlarla** taşımacılık yapılmasını mümkün kılmaktadır. Taşıyıcı ve aktörlerin sayısının yüksek olması karayolu navlunlarının da rekabetçi seviyelerde belirlenmesine neden olmaktadır. Özellikle kısa rotalarda yapılan taşımalarda bu maliyet avantajı daha belirgin olmaktadır.

- Karayolu taşımacılığında özel sektörün rolü diğer taşımacılık modellerine göre daha büyüktür. Bu da sektörde inovasyonun daha yüksek olmasına, sunulan çözümlerin çeşitlendirilmesine neden olur.
- Bunun yanında rekabet sayesinde filolar hızlı bir şekilde yenilenir ve teknolojik gelişmeler taşıma süreçlerine daha hızlı bir şekilde entegre edilir.

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Diğer taşıma modelleri için **tamamlayıcı** bir rol üstlenmektedir. Denizyolu, havayolu ve demiryolu ile belirli merkezlere gönderilen malların bu noktalardan nihai varış lokasyonlarına ulaştırılmasını sağlar.
- Karayolu taşımacılığında **altyapı geliştirme maliyetleri** diğer taşıma modellerine göre çok daha düşüktür. Küresel olarak bakıldığında ülkelerdeki altyapıların karayolu taşımacılığı için yeterlilik seviyesi yüksek düzeydedir ve bu da karayolu taşımacılığını dünyanın her yerinde geçerli olan bir taşıma yöntemi konumuna getirmektedir.

- Karayolu taşımacılığında **sermaye ihtiyacı** hava, deniz ve demiryolu taşımacılığına göre çok daha düşüktür. Bu durum taşıma hizmeti oyuncuların sayısını artırmakta ve rekabeti güçlendirmektedir.
- Hava şartlarından en az etkilenen taşımacılık yöntemleri arasındadır. Bu sayede olumsuz hava şartları ile tedarik zincirinin durması ya da malların gecikmeli olarak gönderilmesi ihtimali en aza inmektedir.
- **Güvenli bir taşıma ve teslimat sürecine sahiptir. Özellikle bozulabilecek ya da değer kaybına uğrayabilecek malların taşınmasında tercih edilmektedir.** Taşıma sırasında malların çok sayıda aktarım sürecinden geçmemesi, soğuk taşıma zinciri gibi süreçlerin bozulmadan sürdürülebilmesine olanak verir.

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Karayolu taşımacılığı **yükleme anlamında** da belirli avantajlara sahiptir. Araçlara haftanın her günü ve saatinde yükleme yapılabildiği gibi, dağıtım ve malların boşaltımı sürecinde de esneklik sağlar.
- **Araç çeşitliliği** oldukça yüksektir. Bu özelliğiyle karayolu taşımacılığı her yüke uygun bir taşıma çözümü sunmaktadır. Katı, gaz ya da likit yüklerin taşınması sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir.

- **Paketleme süreci** kolay ve maliyet olarak avantajlıdır. Paketleme için uygun materyal ve teknolojinin bulunması, paketlenme süreci ve taşınan malların muhafaza edilmesi nispeten daha kolaydır. Aktarmasız taşımalarda birden fazla paketleme sürecine ihtiyaç kalmadığı için maliyetler düşük olmaktadır.

- Kapıdan kapiya yapılan taşımalarda aktarım sayısının düşük olması nedeniyle başta tam kamyon yükü (FTL) olarak taşınan mallara **yükleme-boşaltma sürecinde zarar gelme riski daha düşüktür**. Karayolu taşımacılığı bu özelliğiyle hassas malların taşınması için en çok tercih edilen yöntemler arasında yer almaktadır.
- Karayolu taşımacılığında **evrakların doldurulma süreci** deniz ve hava yolu taşımacılığına göre daha basittir ve daha az zaman almaktadır.

Karayolu taşımacılığının dezavantajları

Avantajların yanı sıra karayolu taşımacılığının niteliği gereği sahip olduğu bazı dezavantajlar da bulunmaktadır. Bunları da aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- **Karayolu taşımacılığı kısa mesafelerde en iyi fiyatları sunarken uzun mesafe taşımalarında maliyetler yükselmektedir.**
- Karayolu taşımacılığında sefer başına taşınan **yük kapasitesi** diğer taşıma modlarına kıyasla daha düşük seviyede kalmaktadır.
- Yüklerin ve araç tiplerinin belli yollara uygun olmaması, mevzuatların **bazı yollarda belirli ağırlıktaki yüklerin taşınmasına izin vermemesi** ve altyapının taşıma ihtiyaçlarını karşılayamaması ya da engel oluşturması (köprü yüksekliğinin uygun olmaması gibi) taşımaları aksatabilmektedir.

- Karayolu taşımacılığında fiyatlar daha dinamik bir şekilde değişmektedir. Bu da karayolu tarafında **fiyat belirsizliğinin yüksek olmasına** yol açabilmektedir.
- Gümrük geçişlerinde yoğunluklar yaşanabilmekte, **bekleme sürelerinin artması** taşımaların gecikmesine neden olabilmektedir. Bunun yanında **transit geçilen ülkelerdeki mevzuat ve düzenlemeler** de zaman zaman sorunlar yaratabilmektedir.
- Karayolu filosundaki araçlar diğer ulaşım yöntemlerine göre daha fazla sefer yapmaktadır. Araçların sık bir şekilde kullanılması ise **bakım masraflarının artmasına ve araçların sürekli onarım istemesine** neden olur.

- Karayolundaki kaza oranları daha yüksek olduğu için taşımacılık yapan araçların sefer sırasında kazaya karışma riski diğer taşıma modlarına göre daha yüksektir.
- Çevreye maliyeti en yüksek olan taşımacılık yöntemlerinden biridir. Karayolu taşımacılığında kullanılan araçlar kilometre başına diğer taşıma yöntemlerinden daha fazla karbon emisyonu üretmektedir.

Aşağıdaki taşımacılık türlerinden hangisinde **kaza riski** daha fazladır?

- A. Hava yolu taşımacılığı
- B. Deniz yolu taşımacılığı
- C. Kara yolu taşımacılığı**
- D. Demiryolu taşımacılığı

DOĞRU
CEVAP C

- Şoförler ve yüklemeciler gibi karayolu lojistik operasyonlarında çalışanlar için uzun yollar ve yüksek sefer temposu **yorucu olabilmektedir.** Özellikle uluslararası taşıma yapan şoför bulmak lojistik şirketleri için her geçen gün daha zor hale gelmektedir.
- Doğal afetler, mevzuat değişiklikleri, yollardaki ani kaza ve prosedürel değişiklikler diğer taşıma yöntemlerine göre daha fazla aksamaya sebep verebilmektedir

06.20- Elektronik Belgeler

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 4925 sayılı Kanunda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

E-Devlet (www.turkiye.gov.tr): Kamu hizmetlerine erişim imkanı sağlayan internet sitesini,

Elektronik belge: Bu Yönetmelik kapsamında E-Devlet üzerinden düzenlenen yetki belgesi, taşıt belgesi, taşıt kartı ile şube listesi, acente listesi, hat çizelgesi, zaman ve ücret tarifesini,

Elektronik bilet (e-bilet): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve muhatabına elektronik ortamda iletilmek üzere elektronik belge biçiminde oluşturulan, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilen yolcu taşıma biletini,

Elektronik ortam üzerinden vatandaş, işletme ve diğer kamu kurumlarıyla etkileşime imkân veren anlayış ve uygulamalara ne denir?

- A. e-Ticaret
- B. İnternet
- C. e-Trafik
- D. e-Devlet**

**DOĞRU
CEVAP D**

Elektronik fatura (e-fatura): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve elektronik belge biçiminde oluşturulmuş faturayı,

Elektronik taşıt sözleşmesi: Taşıt sahibi gerçek kişiler ile yetki belgesi sahipleri arasında, E-Devlet kanalıyla yapılacak sözleşmeyi,

Elektronik yolcu listesi (e-yolcu listesi): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve elektronik belge biçiminde oluşturulan, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilen, karayolu yolcu taşımacılığında kullanılan yolcu listesini ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşıt sahibi gerçek veya tüzel kişiler ile yetki belgesi sahipleri arasında **e-Devlet kanalıyla yapılacak sözleşmelere** ne ad verilir?

- A. Taşıma sözleşmesi
- B. Elektronik taşıt sözleşmesi**
- C. Kamu hizmeti sözleşmesi
- D. Finansal kiralama sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP B**

06.21- Yetki Belgesi Türleri

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

- **Taşıma işleri** : Taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliğini,
- **Taşıma işleri işletmecisi** : Taşıma işlerinde faaliyette bulunacak taşımacı, acente, taşıma işleri komisyoncusu, nakliyat ambarı ve kargo işletmecisini,

- **Taşıma** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürülmesini,
- **Taşımacı** : Taşımacı yetki belgesine sahip olan ve kendi nam ve hesabına taşımayı bir ücret karşılığı üstlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

İnsanın ve eşyanın ekonomik, hızlı ve güvenli olarak yerlerinin değiştirilmesine ne denir?

- A. Çalışma
- B. Depolama
- C. Taşıma**
- D. Sigorta

**DOĞRU
CEVAP C**

Dağıtım işletmecisi: Tek parçada en fazla 5 kilogram ağırlığındaki kargoların kısa sürede kapıdan kapıya kendi nam ve hesabına dağıtımını yapan gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, tek parçada **en fazla 5 kilogram** ağırlığındaki **kargoların** kısa sürede kapıdan kapiya kendi nam ve hesabına **dağıtımını yapan** gerçek ve tüzel kişilere ne ad verilir?

A. Dağıtım işletmecisi

B. Lojistik işletmecisi

C. Acente

D. Terminal işletmecisi

**DOĞRU
CEVAP A**

Lojistik işletmecisi: Taşımacılık faaliyetinin yanı sıra; bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat ve benzeri hizmetlerin tamamını veya bir kısmını üstlenen gerçek ve tüzel kişileri,

Terminal işletmecisi: Bu Yönetmelikte tanımlanan bir yolcu veya eşya/kargo terminalini işleten gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşımacılık faaliyetinin yanı sıra, bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait her türlü eşyayı teslim aldıktan sonra **kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat ve benzeri hizmetlerin** tamamını veya bir kısmını üstlenen gerçek ve tüzel kişilere ne ad verilir?

- A. Terminal işletmecisi
- B. Lojistik işletmecisi**
- C. Dağıtım işletmecisi
- D. Taşıma işleri organizatörü

DOĞRU
CEVAP B

Taşıma işleri organizatörü: Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatın taşımacılık sıfatı ile faaliyet gösterenlere getirdikleri yükümlülük ve sorumluluklar çerçevesinde taşımacı kabul edilerek, bu Yönetmeliğe göre eşya taşımacılığı alanında yetki belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler ile uluslararası anlaşmalara uygun olmak şartıyla, eşya taşımacılığı alanında faaliyet gösteren yabancı plakalı taşıtların imkan, kabiliyet ve kapasiteleri ile gerektiğinde diğer taşıma türlerinden de yararlanarak veya bunları kullanarak kombine taşımacılık dahil kendi nam ve hesabına eşya taşıması yaptırarak taşıma faturası düzenleyen gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında **taşımacı kabul edilerek eşya taşımacılığı alanında yetki belgesi almış** gerçek ve tüzel kişilere ne ad verilir?

- A. Taşıma işleri komisyoncusu
- B. Nakliyat ambarı işletmecisi
- C. Taşıma işleri organizatörü**
- D. Acente

**DOĞRU
CEVAP C**

Kargo : Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyayı,

Kargo işletmecisi : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve kargoyu teslim alarak kısa sürede gönderilene ulaştırmak amacıyla kendi gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi,

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **tek parçada yüz kilogramı geçmeyen** genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyaya ne ad verilir?

- A. Yük
- B. Emtia
- C. Nakliye
- D. Kargo**

**DOĞRU
CEVAP D**

Parça başına taşıma : Bir veya birden çok gönderenin, aynı veya birbirinden ayrı gönderilene ait eşyaların taşınmasını,

Eşya (yük) : İnsandan başka taşınabilen canlı veya cansız her türlü nesneyi ifade eder.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **bir veya birden çok gönderenin aynı veya birbirinden ayrı gönderilene ait eşyaların taşınmasına ne ad verilir?**

A. Arızı sefer

B. Parça başına taşıma

C. Şehirlerarası taşıma

D. Düzenli sefer

**DOĞRU
CEVAP B**

- **Acente** : Ticarî mümessil, ticarî vekil, satış memuru veya müstahdem gibi bağımlı bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak belirli bir yer veya bölge içinde daimî surette bir veya birden fazla taşımacıyı ilgilendiren sözleşmelerde aracılık etmeyi ve onlar adına taşıma sözleşmesi yapmayı meslek edinen kişiyi,
- **Taşıma işleri komisyoncusu** : Ücreti karşılığında kendi namına ve bir müvekkil hesabına eşya taşıtmayı meslek edinmiş kişiyi,

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre ücreti karşılığında kendi namına ve bir müvekkil hesabına eşya taşıtmayı meslek edinmiş kişiye ne ad verilir?

- A. Kargo işletmecisi
- B. Nakliyat ambarı işletmecisi
- C. Acente
- D. Taşıma işleri komisyoncusu**

**DOĞRU
CEVAP D**

- Lojistik işletmecisi: Taşımacılık faaliyetinin yanı sıra, bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait her türlü eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat ve benzeri hizmetlerin tamamını veya bir kısmını üstlenen gerçek ve tüzel kişileri,

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre; taşımacılık faaliyetinin yanı sıra, bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait her türlü eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat vb. hizmetlerin **tamamını veya bir kısmını üstlenen** gerçek ve tüzel kişilere ne ad verilir?

- A. Taşıma işleri organizatörü
- B. Terminal işletmecisi
- C. Dağıtım işletmecisi
- D. Lojistik işletmecisi**

DOĞRU
CEVAP D

- **Depo:** Eşyanın açık ve kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yeri
- **Ambar:** Eşyanın kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yeri
- **Nakliyat ambarı :** Bir veya birden fazla gönderenden toplu veya parça başı eşyanın teslim alınarak işletmecinin gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetlerin yapıldığı yeri,

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre eşyanın açık ve kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yere ne denir?

- A. Panelvan
- B. Kargo
- C. Ambar**
- D. Emtia

**DOĞRU
CEVAP C**

- **Nakliyat ambarı işletmecisi** : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve eşyayı teslim alarak kendi gözetim ve denetimi altında; yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi ifade eder.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan** ve eşyayı teslim alarak kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim **gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran** ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiye ne ad verilir?

- A. Acente
- B. Taşıma işleri komisyoncusu
- C. Kargo işletmecisi
- D. Nakliyat ambarı işletmecisi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Yetki Belgesi Türleri

A türü yetki belgesi: Otomobille ticari tarifeli veya tarifesiz olarak, yurt içi veya uluslararası yolcu taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) A1 Yetki Belgesi:** Yurtiçi tarifeli veya tarifesiz yapacaklara,
- b) A2 Yetki Belgesi:** Uluslararası tarifesiz yapacaklara, verilir

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında **otomobille** ticari tarifeli veya tarifesiz olarak **yurt içi veya uluslararası** yolcu taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilen yetki belgesi türü aşağıdakilerden hangisidir?

A. A Yetki Belgesi

B. F Yetki Belgesi

C. B Yetki Belgesi

D. D Yetki Belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

B türü yetki belgesi: Otobüsle yurtiçi ve/veya uluslararası yolcu taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Bu belgelere yönetmelikteki şartlara uygun otomobiller de kaydedilebilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

B1 yetki belgesi: Ticari ve tarifeli olarak yapacaklara,

B2 yetki belgesi: Ticari ve tarifesiz yapacaklara,

B3 yetki belgesi: Hususi taşımacılık faaliyetinde bulunarak;

- 1) Kendi personelinin,
- 2) Kendi diyaliz merkezlerinde tedavi gören hastaların,
- 3) Kendi özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitimi alan engelli bireylerin ve bunların velisinin/vasisinin, taşımalarını yapacaklara verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, **otobüsle yurtiçi ve/veya uluslararası yolcu taşımacılığı** veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişiler hangi yetki belgesini almak **zorundadır**?

- A. A Yetki Belgesi
- B. B Yetki Belgesi**
- C. C Yetki Belgesi
- D. D Yetki Belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

C yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası eşya taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

C1 yetki belgesi: Hususi taşımacılık yapacaklara,

C3 yetki belgesi: Ticari amaçla taşınma eşyası taşımacılığı yapacaklara verilir.

C2 yetki belgesi yürürlükten kaldırılmış olup başka bir işleme gerek kalmaksızın ve taşıt kartı ücreti ile yetki belgesi değişim ücreti alınmaksızın aynı geçerlilik tarihi esas alınarak L2 yetki belgesi ile değiştirilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında aşağıdaki faaliyet-yetki belgesi türü eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A. Otobüsle uluslararası yolcu taşımacılığı – B türü yetki belgesi
- B. Otobüsle kendi personelin taşınması – C türü yetki belgesi**
- C. Otomobille yolcu taşımacılığı – A türü yetki belgesi
- D. Otobüsle yurtiçi yolcu taşımacılığı – D türü yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

D yetki belgesi Otobüsle tarifeli veya tarifesiz yurtiçi yolcu taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

D1 yetki belgesi: Ticari ve tarifeli olarak yapacaklara

D2 yetki belgesi: Ticari ve tarifesiz olarak yapacaklara,

D3 yetki belgesi: Hususi taşımacılık faaliyetinde bulunarak;

- Kendi personelinin,
- Kendi diyaliz merkezlerinde tedavi gören hastaların,
- Kendi özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitimi alan engelli bireylerin ve bunların velisinin/vasisinin,
- taşımasını yapacaklara,

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, **otobüsle tarifeli veya tarifesiz yurtiçi yolcu taşımacılığı** veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilerin alması gereken belge türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. D türü yetki belgesi**
- B. C türü yetki belgesi
- C. B türü yetki belgesi
- D. A türü yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

D4 yetki belgesi: Ticari olarak, taşıma mesafesine bakılmaksızın il içi ve 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası tarifeli ve tarifesiz olarak yapacaklara verilir.

F yetki belgesi Ticari amaçla yolcu taşımacılığı alanında acentelik yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

F1 yetki belgesi: Yurtiçi acentelik yapacaklara

F2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası acentelik yapacaklara verilir

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, ticari amaçla yolcu taşımacılığı alanında **yurt içi acentelik** yapacak gerçek ve tüzel kişiler hangi yetki belgesini almak zorundadır?

A. F1 yetki belgesi

B. F2 yetki belgesi

C. G1 yetki belgesi

D. G2 yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

G yetki belgesi Ticari amaçla eşya veya kargo taşımacılığı alanında acentelik yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

G1 yetki belgesi: Yurtiçi eşya acenteliği yapacaklara

G2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası eşya acenteliği yapacaklara

G3 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası kargo acenteliği yapacaklara verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, ticari amaçla uluslararası ve/veya yurt içi eşya ya da kargo taşımacılığı alanında eşya acenteliği yapacaklara verilen yetki belgesi hangisidir?

- A. F2 yetki belgesi
- B. G2 yetki belgesi**
- C. H2 yetki belgesi
- D. K2 yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

H yetki belgesi Ticari amaçla yurtiçi ve uluslararası eşya taşımacılığı alanında komisyonculuk yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

H1 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara

H2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası yapacaklara verilir.

Karayolu Taşımacılık Yönetmeliği'ne göre, ticari amaçla yurtiçi ve uluslararası eşya taşımacılığı alanında **komisyonculuk yapacak** gerçek ve tüzel kişiler hangi yetki belgesini almak zorundadır?

- A. G yetki belgesi
- B. H yetki belgesi**
- C. K yetki belgesi
- D. T yetki belgesi

DOĞRU
CEVAP B

K yetki belgesi Yurtiçi eşya taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

K1 yetki belgesi: Ticari amaçla eşya taşımacılığı yapacaklara

K2 yetki belgesi: Hususi taşımacılık yapacaklara

K3 yetki belgesi: Ticari amaçla taşınma eşyası taşımacılığı yapacaklara verilir.

K türü yetki belgesi ile aşağıdakilerden hangisi yapılabilir?

- A. Ticari amaçla eşya taşımacılığı alanında komisyonculuk
- B. Yurt içi eşya taşımacılığı**
- C. Yurt içi kargo işletmeciliği
- D. Yurt içi taşıma işleri organizatörlüğü

**DOĞRU
CEVAP B**

L yetki belgesi Ticari amaçla lojistik işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

L1 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara

L2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası yapacaklara verilir.

M yetki belgesi : Ticari amaçla tarifeli olarak kargo işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

M1 yetki belgesi: İlici yapacaklara

M2 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara verilir.

Karayolu Taşımacılık Yönetmeliği'ne göre, tarifeli olarak ticari amaçla **kargo işletmeciliği** yapacak gerçek ve tüzel kişiler hangi yetki belgesini almak zorundadır?

- A. L yetki belgesi
- B. M yetki belgesi**
- C. N yetki belgesi
- D. T yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

N yetki belgesi : Ticari amaçla nakliyat ambarı işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

N1 yetki belgesi: İl içi yapacaklara

N2 yetki belgesi: : Yurtiçi yapacaklara verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre; ticari amaçla **nakliyat ambarı işletmeciliği** yapacak gerçek ve tüzel kişiler, hangi yetki belgesini almak zorundadır?

- A. K yetki belgesi
- B. L yetki belgesi
- C. M yetki belgesi
- D. N yetki belgesi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Yetki Belgesi Türleri

P yetki belgesi : Ticari amaçla dağıtım işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

P1 yetki belgesi: İlici yapacaklara

P2 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara verilir.

T yetki belgesi : Terminal işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarına verilir. Faaliyet şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

T1 yetki belgesi: Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara

T2 yetki belgesi: Büyükşehir Belediyesi sınırları dışında kalan yerleşim birimlerinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara,

T3 yetki belgesi: Eşya terminali işletmeciliği yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

Taşıma işleri organizatörü yetki belgesi (TİO)

TİO Yetki Belgesi sahipleri; dört farklı taşımacılık modunda (Karayolu, Denizyolu, Demiryolu, Havayolu) ve bu modların entegrasyonuna dayanan kombine taşımacılık hizmetlerinde organizatörlük faaliyetlerinde bulunabileceklerdir. (Tek Yetki Belgesi)

Yetki Belgesi Türleri

- Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenen R1 ve R2 yetki belgeleri belge üzerinde belirtilen geçerlilik süresi boyunca geçerliliğini korur.
- Geçerlilik süresi dolan R1 ve R2 yetki belgeleri, TİO yetki belgesi ile değiştirilerek yenilenir.
- Geçerlilik süresi dolmayan R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri bu belgelerini TİO yetki belgesine ücretsiz olarak dönüştürebilirler.

06.22- Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliği

Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliği

Amaç

MADDE 1 –

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; karayoluyla yapılan ulaştırma hizmetleri alanında gerçekleştirilecek faaliyetlerin denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile denetim yapacak personelin niteliklerini, görevlerini, yetkilerini, sorumluluklarını ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

Denetim çeşitleri

MADDE 7 –

(1) Denetim çeşitleri aşağıdaki gibidir:

a) Karayolunda yapılan denetimler;

- Sabit denetim istasyonlarında denetim,
- Seyyar denetim,
- Sınır kapılarında yapılan denetim.

b) İşletme denetimleri;

- Gerçek/tüzel kişilere ait işletmelerde yapılan denetim,
- Araç muayene istasyonlarının işletme denetimi,
- Muayene merkezlerinin işletme denetimi.

c) Fiziki yer ve mekân uygunluk denetimleri;

- Gerçek/tüzel kişilere ait işletmelerin uygunluk denetimi,
- Araç muayene istasyonlarının uygunluk denetimi,
- Muayene merkezlerinin uygunluk denetimi.

d) Elektronik sistemlerden faydalanılarak yapılan denetimler;

- Uzak Denetim,
- U-Net Otomasyon Sistemi üzerinden denetim.

Aşağıdakilerden hangisi Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğinde düzenlenen **denetim çeşitlerinden biri değildir**?

A. Habersiz denetimler

B. Karayolunda yapılan denetimler

C. İşletme denetimleri

D. Fiziki yer ve mekân uygunluk denetimleri

**YANLIŞ
CEVAP A**

Karayolunda yapılan denetimler

MADDE 8

(1) Sabit denetim istasyonlarında denetim;

- Denetim programı çerçevesinde denetimler gerçekleştirilir.
- Elektronik sistemler vasıtasıyla belirlenen araçların denetlenmesi esas olup, sistemlerin bu şekilde araç seçememesi halinde denetlenecek araçlar denetleyici tarafından belirlenir.
- Yolcu taşımacılığı yapan taşıtların denetimi özel bir durum olmadıkça, tartım platformuna alınmadan gerçekleştirilir.

Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğine göre **seyyar denetimlerle** ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Yolcu taşımacılığı yapan taşıtların denetimi tartım platformuna alınmak suretiyle gerçekleştirilir

B. Denetim yapılacak karayolu denetim kesimi ve zamanı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bölge müdürlükleri tarafından belirlenir

C. Denetim yapılacak karayolu denetim kesiminde taşıtların konuşlanacağı ve denetime tabi tutulacak taşıtların depolanacağı yeterli ve güvenli alan olmasına özen gösterilir

D. Denetimin uygulanacağı yol kesiminde araç durdurma, şerit daraltma ve benzeri trafik tedbirleri trafik zabıtasınca yapılır

**YANLIŞ
CEVAP A**

(2) Seyyar denetim;

- **Denetim yapılacak karayolu denetim kesimi ve zamanı bölge müdürlükleri tarafından belirlenir.**
- Denetim yapılacak karayolu denetim kesiminde taşıt/taşıtların konuşlanacağı ve denetime tabi tutulacak taşıtların depolanacağı yeterli ve güvenli alan olmasına özen gösterilir.

Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğine göre seyyar denetimlerde **denetim yapılacak karayolu kesimi ve zamanı belirlemeye** yetkili makam akağadakilerden hangisidir?

A. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı müdürlükleri

B. Trafik zabıtalari

C. Karayolları Genel Müdürlüğü yetkilileri

D. Gümrük muhafızları

**DOĞRU
CEVAP A**

- Viraj, kavşak, köprü ve tünel gibi görüşün azaldığı yerler veya yakınında, kaplamanın daraldığı ya da trafik işaretlemeleri ile geçmenin yasaklandığı yol kesimlerinde ve yol zemininin karlı veya buzlu olduğu durumlar ile görüşü azaltan sisli, yağışlı ve benzeri havalarda denetim yapılmamasına özen gösterilir.
- Denetimin uygulanacağı yol kesiminde araç durdurma, şerit daraltma ve benzeri trafik tedbirleri trafik zabıtasınca yapılır. Denetimlerde varsa ortak denetim alanları tercih edilmelidir.

- (3) **Bakanlık ve bölge müdürlükleri tarafından karayolunda yapılan denetimler, kontrol listeleri kullanılarak yapılır.**
- (4) Sınır kapılarında yapılan denetimler, kontrol listeleri kullanılarak yapılır.
- (5) Denetim faaliyetinde bulunan ekip, denetim noktası öncesindeki elektronik sistemlerden faydalanarak denetlenecek aracın belirlenmesi suretiyle ön ihbarlı denetim de gerçekleştirebilir. Buna ilişkin hususlar İdare tarafından belirlenir.

Denetleyicinin denetlenene karşı davranışı

MADDE 21

Denetleyici, denetlenene karşı davranışında aşağıdaki hususlara riayet eder:

- Denetime başlamadan önce denetlenene denetleyici tanıtım kartını ibraz eder ve denetim gerekçesini açıklar.
- Denetim sırasında denetlenene karşı saygılı ve nazik bir üslupla hitap eder. Kişisel tartışmalardan kaçınır.
- Tespit edilen kabahati muhataba açık bir şekilde bildirir.

Ulaştırma hizmetleri denetim yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi **denetleyicinin denetlenene karşı davranışlarında** riayet etmesi gereken hususlardan değildir?

- A. Denetime başlamadan önce denetlenene tanıtım kartını ibraz etme
- B. Denetime başlamadan önce denetim gerekçesini saklı tutma**
- C. Denetim sırasında denetlenene karşı saygılı ve nazik bir üslupla hitap etme
- D. Denetim sırasında kişisel tartışmalardan kaçınma

**DOĞRU
CEVAP B**

İdari Para Cezalarına İlişkin Tahsilat Genel Tebliği

- Özel kanunlarında kanun yolu düzenlenmeyen idari para cezaları, tebliğ edildiği tarihten itibaren **15 gün içinde sulh ceza hakimliğine** başvurulmadığı takdirde, bu sürenin bitiminde kesinleşir.
- İdari para cezaları, özel kanunlarında belirtilen sürelerde ödenir. Ödeme süresi düzenlenmemiş olan idari para cezaları, idari yaptırım kararının **tebliğinden itibaren bir ay içinde** ödenir.
- İdari para cezasının ödeme süresi içinde ödenmesi halinde, cezadan %25 oranında indirim yapılır. Ödeme süresi içinde idari para cezasının toplam %75'inin ödenmesi halinde indirim hakkından yararlanılır.

Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğine göre 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında verilecek **idari para cezalarına karşı** kaç gün içerisinde hangi makama **itirazda** bulunulabilir?

- A. 15gün – sulh ceza hâkimliği**
- B. 30 gün – tüketici mahkemeleri
- C. 45 gün – asliye hukuk mahkemeleri
- D. 60 gün – idari mahkemeler

**DOĞRU
CEVAP A**

06.23- Ticaret Hukuku ve Türk Ticaret Kanunu

I - Kanunun uygulama alanı

Ticari hükümler

MADDE 1-

(1) Türk Ticaret Kanunu, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu Kanundaki hükümlerle, bir ticari işletmeyi ilgilendiren işlem ve fiillere ilişkin diğer kanunlarda yazılı özel hükümler, ticari hükümlerdir.

(2) Mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve âdete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir.

Türk Ticaret Kanununa göre, hakkında **ticari hüküm bulunmayan ticari işlerin çözümünde** hâkim öncelikle hangisini dikkate almak zorundadır?

Türk Ticaret Kanununa göre, mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve âdete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir.

- A. Emsal mahkeme kararları
- B. Teamüller
- C. Doktrin
- D. Ticari örf ve âdet**

**DOĞRU
CEVAP D**

II - Ticari örf ve âdet

Ticari hükümler

MADDE 2- (1) Kanunda aksine bir hüküm yoksa, ticari örf ve âdet olarak kabul edildiği belirlenmedikçe, teamül, mahkemenin yargısına esas olamaz. Ancak, irade açıklamalarının yorumunda teamüller de dikkate alınır.

(2) Bir bölgeye veya bir ticaret dalına özgü ticari örf ve âdetler genel olanlara üstün tutulur. İlgililer aynı bölgede değillerse, kanunda veya sözleşmede aksi öngörülmedikçe, ifa yerindeki ticari örf ve âdet uygulanır.

(3) Ticari örf ve âdet, tacir sıfatını haiz bulunmayanlar hakkında ancak onlar tarafından bilindiği veya bilinmesi gerektiği takdirde uygulanır.

III - Ticari işler Ticari hükümler

MADDE 3- (1) Bu Kanunda düzenlenen hususlarla bir ticari işletmeyi ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari işlerdendir.

TTK m.4/1'e göre, kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın **asliye ticaret mahkemesi** tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir. **Asliye ticaret mahkemesinin olmadığı yerlerde ise asliye hukuk mahkemeleri bu davalara bakmakla görevli olacaktır.** Mahkeme yönünden görev, tarafların yapacakları anlaşma ile

Türk Ticaret Kanunu'na göre aksine hüküm bulunmadıkça dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın **tüm ticari davalar** hangi mahkemelerde görülür?

- A. Sulh ticaret mahkemeleri
- B. Sulh hukuk mahkemeleri
- C. Asliye ticaret mahkemeleri**
- D. İş mahkemeleri

**DOĞRU
CEVAP C**

Ticari davanın açılacağı yetkili mahkeme ise 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na ("HMK") göre belirlenecektir. İlgili mevzuat gereğince genel hüküm, davanın davalının yerleşim yerinde açılabileceği şeklindedir. Ancak, uyuşmazlığın tarafları, aralarındaki uyuşmazlıklarda kesin yetki kuralı olmadıkça sözleşme ile yer yönünden yetkili mahkemeyi belirleyebilirler. Örneğin; uyuşmazlığın görülmesinde bir mahkemenin kesin yetkisi olmadığı takdirde taraflarca İstanbul mahkemelerinin yetkili kılınması kararlaştırılabilir.

Ticari Dava Türleri

TTK'nın 4. maddesine bakıldığında ticari davalar nitelikleri bakımından;

- Mutlak ticari davalar,
- Nispi ticari davalar,
- Herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmesi şartıyla ticari sayılan davalar

Şeklinde üçe ayrılmaktadır.

Bir davanın ticari dava sayılmasında, tarafların sıfatına bakılmaksızın sadece uyuşmazlığın ticari niteliği kıstas teşkil ediyorsa mutlak ticari dava; tarafların tacir sıfatı ve uyuşmazlığın tarafların ticari işletmelerini ilgilendirmesi kıstası ele alınıyorsa nispi ticari dava söz konusu olur.

Mutlak Ticari Davalar

Mutlak ticari davalar, tarafların tacir olup olmadıklarına ve uyuşmazlık konusunun TTK anlamında ticari işle ilgili olup olmadığına bakılmaksızın, TTK m. 4'te düzenlenen davalarla, bazı özel kanunlarda ticari dava olduğu açıkça belirtilen davalardır.

Mutlak ticari davadan anlaşılması gereken, tarafların sıfatı veya işlem ve fiilin ilgili olduğu işletmenin ticari olup olmadığı olgusu dikkate alınmaksızın bu davaların kendiliğinden ticari dava niteliği taşımasıdır.

Türk Ticaret Kanunu

- Türk Ticaret Kanunu'nda,
- Türk Medeni Kanunu'nun, rehin karşılığında ödünç verme işi ile uğraşanlar hakkındaki maddelerinde,
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun ilgili maddelerinde
- **Fikri mülkiyet hukukuna dair mevzuatta,**
- **Borsa, sergi, panayır ve pazarlar ile antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerde,**
- **Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerde**

Öngörülen hususlardan doğan hukuk davaları, tarafların tacir olup olmadığına ve işin bir ticari işletmeyi ilgilendirip ilgilendirmedığıne bakılmaksızın ticari dava sayılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi Türk Ticaret Kanunu'na göre **ticari dava sayılmaz**?

- A. Fikri mülkiyet hukukuna dair mevzuattan doğan davalar
- B. Antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerden kaynaklanan davalar
- C. Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerden kaynaklanan davalar
- D. Ticaret Bakanlığının düzenleyici işlemlerine karşı açılan davalar**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Nispi Ticari Davalar

TTK m. 4/1'de "her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davalarının" ticari dava olacağı hükmü yer almaktadır. Öyleyse, bir davanın **nispi ticari dava olabilmesi için** şu iki şartın varlığı birlikte aranmaktadır:

- **Her iki taraf da tacir olmalıdır.**
- **Söz konusu uyuşmazlık her iki tarafın da ticari işletmesi ile ilgili olmalıdır.**

Bu iki şartın varlığı halinde dava ticari dava olarak nitelendirilmektedir. Aksi takdirde davanın ticari dava olarak nitelendirilmesi mümkün değildir.

Herhangi Bir İşletmeyi İlgilendirmesi Şartıyla Ticari Sayılan Davalar

Bir davanın ticari dava olarak kabul edilebilmesi için kural olarak ya mutlak ticari davalar arasında yer almalı ya da tacir her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan bir uyuşmazlık söz konusu olmalıdır.

Ancak istisnai olarak, yalnızca bir tarafın ticari işletmesini ilgilendiren;

- Havale,
- Vedia ve
- Fikri haklara dair davalar da ticari dava olarak kabul edilmektedir.

Yukarıda yer verilen davalara ilişkin hususlar, yalnızca taraflardan birinin ticari işletmesini ilgilendirse dahi, TTK ticari dava olarak nitelendirmektedir.

Ticaret şirketleri

Bir ticari işletmeyi, kısmen de olsa kendi adına işleten kişiye tacir denir. İşletme sahibi gerçek veya tüzel kişi olabilir.

Ticaret şirketleri;

- Anonim şirket
- Limited şirket
- Kollektif şirket
- Komandit şirket
- Kooperatifler
- Bu şirketler, **Türk Ticaret Kanunu** ve ikincil düzenlemelerine tabi olup, **sermaye şirketi ve şahıs şirketi** olarak ikiye ayrılmaktadır:

Aşağıdakilerden hangisi ticaret şirketlerinden değildir?

- A. Kolektif şirket
- B. Adi şirket**
- C. Kooperatif
- D. Anonim Şirketi

**YANLIŞ
CEVAP B**

Hukukumuzda tüzel kişiliği olan şirketler ticaret şirketleridir.

Tüzel Kişiliği Olan Şirketler:

- Anonim Şirket
- Limited Şirket
- Komandit Şirket
- Kooperatif

Tüzel kişiliği olmayan şirket ise adi şirkettir.

Aşağıdaki şirket türlerinden hangisinin tüzel kişiliği **yoktur**?

- A. Kolektif şirket
- B. Komandit şirket
- C. Adi şirket**
- D. Kooperatif

**DOĞRU
CEVAP C**

Şahıs ve Sermaye Şirketi Ayrımı

Bu ayırım, ortakların şirketin kuruluşunda ve işleyişinde ortakların taşıdığı öneme göre yapılmıştır.

Eğer şirkette ortakların kimlikleri önem taşıyorsa bu şirket **şahıs şirketi** olarak kabul edilmiştir.

Şahıs şirketleri;

- Kollektif şirket,
- Adi şirket
- Adi komandit şirkettir.

Türk Ticaret Kanununa göre aşağıdakiler hangisi **şahıs** şirkettir?

- A. Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket
- B. Limited şirket
- C. Anonim Şirketi
- D. Kolektif şirket**

DOĞRU
CEVAP D

Sermaye şirketlerinde ise ortakların kimlikleri değil sermaye önemlidir.

Sermaye şirketleri;

- Anonim Şirket,
- Limited Şirket,
- Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirket
- Kooperatiftir.

Limited şirketler, şahıs şirketine benzeyen birçok özelliğe sahip olmasına rağmen **sermaye şirketi** olarak kabul edilmektedir. Bunun nedeni, ortakların şirket borçlarından koymayı taahhüt ettikleri sermaye ile sınırlı sorumlu olmalarıdır. Böylece sermaye unsuru ön plana çıkmaktadır.

Türk Ticaret Kanunu'na göre sermaye şirketleri aşağıdakilerden hangisinde **doğru** olarak verilmiştir?

A. Anonim şirket, Limited şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket

B. Anonim şirket, kolektif şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket

C. Anonim şirket, kolektif şirket, komandit şirket

D. Limited şirket, kolektif şirket, komandit şirket

**DOĞRU
CEVAP A**

Tacir Nedir?

Tacir olmanın hüküm ve sonuçları ise şunlardır:

- İflasa tabi olma
- Ticaret siciline ve odaya kaydolma
- Ticaret unvanı kullanma
- Ticari defterleri tutma
- Ticari iş karinesine ve ticari örf ve adete tabi olma
- Basiretli iş adamı gibi davranma
- Ücret ve faiz isteme
- Ücret ve cezai şartın azaltılmasını isteyememe,
- Fatura verme

Haksız rekabete ilişkin bu Kısım hükümlerinin amacı, bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanmasıdır.

Rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar haksız ve hukuka aykırıdır.

Haksız Rekabet

Hukuki sorumluluk :

Haksız rekabet sebebiyle müşterileri, kredisi, meslekî itibarı, ticari faaliyetleri veya diğer ekonomik menfaatleri zarar gören veya böyle bir tehlikeyle karşılaşabilecek olan kimse;

- a. Fiilin haksız olup olmadığının tespitini,
- b. Haksız rekabetin men'ini,
- c. Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılmasını, haksız rekabet yanlış veya yanıltıcı beyanlarla yapılmışsa bu beyanların düzeltilmesini ve tecavüzün önlenmesi için kaçınılmaz ise, haksız rekabetin işlenmesinde etkili olan araçların ve malların imhasını,

- d. Kusur varsa zarar ve ziyanın tazminini,
- e. Türk Borçlar Kanununun 58 inci maddesinde öngörülen şartların varlığında manevi tazminat verilmesini isteyebilir.

Çalıştırmanın sorumluluğu

Haksız rekabet fiili, hizmetlerini veya işlerini gördükleri sırada çalışanlar veya işçiler tarafından işlenmiş olursa, (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı davalar, çalıştıranlara karşı da açılabilir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi **haksız rekabet** fiili, hizmetlerini veya işlerini gördükleri sırada çalışanlar veya işçiler tarafından işlenmesi halinde çalıştıranlara karşı da **açılmaz?**

- A. Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılmasını, imhasını
- B. Fiilin haksız olup olmadığının tespiti
- C. Manevi tazminat istemi**
- D. Haksız rekabetin engellenmesi

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.24- Türk Borçlar Kanunu

Haksız Rekabet Nedir

Türk hukukunda haksız rekabet esas itibariyle **hem Türk Borçlar Kanunu hem de Türk Ticaret Kanunu'nda** düzenlenmektedir.

Türk Borçlar Kanunu'nda haksız rekabete ilişkin düzenlemenin bulunduğu madde “**Gerçek olmayan haberlerin yayılması veya bu tür ilanların yapılması ya da dürüstlük kurallarına aykırı diğer davranışlarda bulunulması yüzünden müşterileri azalan veya onları kaybetme tehlikesiyle karşılaşan kişi, bu davranışlara son verilmesini ve kusurun varlığı hâlinde zararının giderilmesini isteyebilir.**” hükmünü amir olup aynı maddenin devamında ticari işlere ait haksız rekabet hakkında Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin saklı olduğu düzenlenmektedir.

Türk Ticaret Kanunu'nda ise haksız rekabetin amacı; **bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanması olarak ifade edilmektedir.** Kanunun 54. maddesi gereğince rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen **aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar** haksız ve hukuka aykırıdır.

Haksız Rekabetin Varlığı Halinde Hangi Davalar Açılabilir?

- Hukuk Davaları
- Tespit Davası
- Haksız Rekabetin Men'i Davası
- Haksız Rekabetin Ref'i Davası
- Maddi Tazminat Davası
- Manevi Tazminat Davası
- Ceza Davaları

Türk Ticaret Kanununa göre **haksız rekabet halinde** çalıştırana karşı açılacak maddi ve manevi **tazminat davaları** hangi kanuna göre çözümlenir?

- A. Türk Ceza Kanunu
- B. Hukuk Muhakemeleri Kanunu
- C. Türk Borçlar Kanunu**
- D. İcra ve İflas Kanunu

DOĞRU
CEVAP C

A. Sözleşmenin kurulması

I. İrade açıklaması

1. Genel olarak

MADDE 1- Sözleşme, tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulur. İrade açıklaması, açık veya örtülü olabilir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A. İrade açıklamasının açık olması zorunludur

B. Sözleşme, tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulur

C. Sözleşmenin ikinci derecesindeki noktalarda uyuşulamazsa hâkim, uyuşmazlığı işin özelliğine bakarak karara bağlar

D. Taraflar sözleşmenin esaslı noktalarında uyuşmuşlarsa, ikinci derecedeki noktalar üzerinde durulmamış olsa bile, sözleşme kurulmuş sayılır

**YANLIŞ
CEVAP A**

2. İkinci derecedeki noktalar

MADDE 2- Taraflar sözleşmenin esaslı noktalarında uyuşmuşlarsa, ikinci derecedeki noktalar üzerinde durulmamış olsa bile, sözleşme kurulmuş sayılır.

İkinci derecedeki noktalarda uyuşulamazsa hâkim, uyuşmazlığı işin özelliğine bakarak karara bağlar.

Sözleşmelerin şekline ilişkin hükümler saklıdır.

II. Öneri ve kabul

1. Süreli öneri

MADDE 3- Kabul için süre belirleyerek bir sözleşme yapılmasını öneren, bu sürenin sona ermesine kadar önerisiyle bağlıdır.

Kabul bu süre içinde kendisine ulaşmazsa; öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur.

Bir sözleşmenin kurulabilmesi için gerekli olan iki irade beyanından **önce olanına** ne ad verilir?

- A. Butlan
- B. Öneri**
- C. Kabul
- D. İspat

**DOĞRU
CEVAP B**

2. Süresiz öneri

a. Hazır olanlar arasında

MADDE 4- Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olan bir kişiye yapılan öneri hemen kabul edilmezse; öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur.

Telefon, bilgisayar gibi iletişim sağlayabilen araçlarla doğrudan iletişim sırasında yapılan öneri, hazır olanlar arasında yapılmış sayılır.

b. Hazır olmayanlar arasında

MADDE 5- Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olmayan bir kişiye yapılan öneri, zamanında ve usulüne uygun olarak gönderilmiş bir yanıtın ulaşmasının beklenebileceği ana kadar, önereni bağlar.

Öneren, önerisini zamanında ulaşmış sayabilir.

Zamanında gönderilen kabul, önerene geç ulaşır ve öneren onunla bağlı olmak istemezse, durumu hemen kabul edene bildirmek zorundadır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre; aşağıdakilerden hangisi **hazır olmayanlar arasında yapılan öneriye** örnektir?

- A. Telefon konuşması sırasında yapılan öneri
- B. Mektupla gönderilmiş öneri**
- C. Yüz yüze yapılmış öneri
- D. Bilgisayarla doğrudan iletişim sırasında yapılmış öneri

**DOĞRU
CEVAP B**

3. Örtülü kabul

MADDE 6- Öneren, kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda değilse, öneri uygun bir sürede reddedilmediği takdirde, sözleşme kurulmuş sayılır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre; önerenin kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda olmadığı durumda, öneri uygun bir sürede reddedilmediği durumunda, **sözleşmenin kurulmuş sayılmasına** ne ad verilir?

A. Örtülü kabul

B. Açık öneri

C. Örtülü öneri

D. Açık kabul

**DOĞRU
CEVAP A**

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, öneren kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda değilse, **öneri uygun bir sürede reddedilmediği takdirde**, sözleşmenin hukuki statüsü hakkında ne söylenebilir?

- A. Sözleşme geçersizdir
- B. Sözleşme askıda geçerlidir
- C. Sözleşme kurulmuş sayılır**
- D. Sözleşme iptal edilmiştir.

**DOĞRU
CEVAP C**

4. İsmarlanmayan şeyin gönderilmesi

MADDE 7- İsmarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz. Bu şeyi alan kişi, onu geri göndermek veya saklamakla yükümlü değildir.

"I- İsmarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz.

II- İsmarlanmamış bir şeyi alan kişi, onu geri göndermek zorundadır.

III- İsmarlanmamış bir şeyi alan kişi, onu saklamakla yükümlüdür."

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre; **ismarlanmamış bir şey hakkında** yukarıda verilen bilgilerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

A. Yalnız II

B. I-II-III

C. II

D. I

**DOĞRU
CEVAP D**

5. Bağlayıcı olmayan öneri ve herkese açık öneri

MADDE 8- Öneren, önerisi ile bağlı olmama hakkının saklı olduğunu açıkça belirtirse veya işin özelliğinden ya da durumun gereğinden bağlanma niyetinde olmadığı anlaşılırsa, önerisi kendisini bağlamaz.

Fiyatını göstererek mal sergilenmesi veya tarife, fiyat listesi ya da benzerlerinin gönderilmesi, aksi açıkça ve kolaylıkla anlaşılmadıkça öneri sayılır.

6. İlan yoluyla ödül sözü verme

MADDE 9- Bir sonucun gerçekleşmesi karşılığında ödül vereceğini ilan yoluyla duyuran kimse, sözünü yerine getirmekle yükümlüdür.

Ödül sözü veren, sonucun gerçekleşmesinden önce sözünden cayarsa veya sonucun gerçekleşmesini engellerse, dürüstlük kurallarına uygun olarak yapılan giderleri ödemekle yükümlüdür. Ancak, bir ya da birden çok kişiye ödenecek giderlerin toplamı, ödülün değerini aşamaz.

Ödül sözü veren, giderlerinin ödenmesini isteyenlerin beklenen sonucu gerçekleştiremeyeceklerini ispat ederse, giderleri ödeme yükümlülüğünden kurtulur.

6098 sayılı Türk borçlar Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Bir sonucun gerçekleşmesi karşılığında ödül vereceğini ilan yoluyla duyuran kimse, sözünü yerine getirmekle yükümlüdür
- B. Öneren, önerisi ile bağlı olmama hakkının saklı olduğunu açıkça belirtirse veya işin özelliğinden ya da durumun gereğinden bağlanma niyetinde olmadığı anlaşılırsa, önerisi kendisini bağlamaz
- C. Fiyatını göstererek mal sergilenmesi veya tarife, fiyat listesi ya da benzerlerinin gönderilmesi, aksi açıkça ve kolaylıkla anlaşılmadıkça öneri sayılır
- D. Ödül sözü veren, sonucun gerçekleşmesinden önce sözünden cayarsa veya sonucun gerçekleşmesini engellerse, yapılan giderleri ödemekle yükümlü değildir.**

**YANLIŞ
CEVAP D**

7. Önerinin ve kabulün geri alınması

MADDE 10- Geri alma açıklaması, diğer tarafa öneriden önce veya aynı anda ulaşmış ya da daha sonra ulaşmakla birlikte diğer tarafça öneriden önce öğrenilmiş olursa, öneri yapılmamış sayılır.

Bu kural, kabulün geri alınmasında da uygulanır.

06.25- Vergi Usul Kanunu

Vergi Nedir?

Vergi, devletin kamu giderlerini karşılamak için toplumu oluşturan gerçek ve tüzel kişilerden iktisadi güçlerine göre karşılıksız ve zorunlu olarak kamuya aktardığı ekonomik birim ya da değerlerdir.

Vergi Nedir?

Vergi; devletin kişilerden ve kurumlardan kanunla belirlenen şekilde kamusal hizmetlerin yapılabilmesi amacıyla alınan paralardır. Vergi, diğer kamu kurumlarının ve devletin, kamu hizmetlerinin sağlanması için kişilerden ve kurumlardan **zorunlu olarak alınan** paralardır. Zorunlu olmakla birlikte vergi, ödeme gücüne göre herkesin farklı yükümlülüğe sahip olduğu ve anayasada yeri olan bir konudur.

Devlet kamu hizmetlerinin görölmesi için ihtiyaç duyduğu mali kaynakları öncelikle hangi yoldan karşılar?

A. Vergi koyma

B. Dış ölkelerden borçlanma

C. İç borçlanma

D. Takas

**DOĞRU
CEVAP A**

Vergi Usul Kanunu

Madde 1:

Bu kanun hükümleri ikinci maddede yazılı olanlar dışında, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanır. Yukarıda yazılı vergi, resim ve harçlara bağlı olan vergi, resim ve zamlar da bu kanuna tabidir. Bu kanunun hükümleri kaldırılan vergi, resim ve harçlar hakkında da uygulanır.

Madde 2:

Gümrük idareleri tarafından alınan vergi ve resimler bu Kanuna tabi değildir. Bu vergi ve resimlerle ilgili olarak 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242. maddesi hükümleri uygulanır.

Aşağıda belirtilen idarelerden hangisi tarafından alınan vergi ve resimler hakkında Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanmaz?

- A. Belediyeler
- B. İl Özel İdaresi
- C. Gümrük idaresi**
- D. Hazine ve Maliye Bakanlığı

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat:

Madde 3:

A) Vergi kanunlarının uygulanması: Bu Kanunda kullanılan "Vergi Kanunu" tabiri işbu Kanun ile bu Kanun hükümlerine tabi vergi, resim ve harç kanunlarını ifade eder.

Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluştaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı göz önünde tutularak uygulanır.

Vergi usul kanununa göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir
- B. İktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfeti bunu iddia eden tarafa aittir
- C. Vergi kanunlarının yorumunda kanunun ruhu esas alınmaz**
- D. Bu vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan tanık ifadesi ispat vasıtası olarak kullanılamaz

**YANLIŞ
CEVAP C**

B) İspat: Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya, ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır.

Vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir. Şu kadar ki, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılamaz.

İktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfeti bunu iddia eden tarafa aittir.

Vergi Usul Kanununa göre vergiyi doğuran olaya ilişkin muamelelerin **gerçek mahiyetinin ispatında** aşağıdaki delillerden hangisi **kullanılamaz**?

- A. Tanık
- B. Beyanname
- C. Yemin**
- D. Senet

**YANLIŞ
CEVAP C**

Vergi Uygulanmasında Yetki

Vergi dairesi:

Madde 4 – Vergi dairesi mükellefi tespit eden, vergi tarh eden, tahakkuk ettiren ve tahsil eden dairedir.

Mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı oldukları vergi kanunları ile belirlenir.

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir
- B. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz
- C. Vergi Dairesi, vergi kanunlarıyla kabul edilen haller dışında mükellefiyet ve vergi sorumluluğu ile ilgili özel sözleşmelere göre hareket eder**
- D. Gümrük idareleri tarafından alınan vergiler Vergi Usul Kanununa tabi değildir

**YANLIŞ
CEVAP C**

Vergi mahremiyeti:

Madde 5 – Aşağıda yazılı kimseler görevleri dolayısıyla, mükellefin ve mükellefle ilgili kimselerin şahıslarına, muamele ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, servetlerine veya mesleklerine müteallik olmak üzere öğrendikleri sırları veya gizli kalması lazım gelen diğer hususları ifşa edemezler ve kendilerinin veya üçüncü şahısların nef' ine kullanamazlar;

1. Vergi muameleleri ve incelemeleri ile uğraşan memurlar;
2. Vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştayda görevli olanlar;
3. Vergi kanunlarına göre kurulan komisyonlara iştirak edenler;
4. Vergi işlerinde kullanılan bilirkişiler.

Bu yasak, yukarıda yazılı kimseler, bu görevlerinden ayrılırlar dahi devam eder.

Gelir Vergisi mükellefleri (Kazancı basit usulde tespit edilenler dahil) ile sermaye şirketleri her yıl Mayıs ayının son gününe kadar vergi tarhına esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren **levhayı** almak zorundadırlar.

Vergi sahiplerinde bulundurulması zorunlu olan **vergi levhası**, vergi esasına dayanarak kazanç sağlamak ile bu kazançlar çerçevesinde vergi miktarını gösteren ve Maliye Bakanlığı tarafından onaylanan ve mükelleflerin **mali kayıt altına alındığını gösterir bir belgedir.**

Esas faaliyet konusu ücret karşılığı yolcu veya eşya taşımak olan mükelleflerin **mali kayıt altına alındığını gösterir belge** türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. SRC belgesi
- B. Trafik belgesi
- C. Tescil belgesi
- D. Vergi levhası**

**DOĞRU
CEVAP D**

Mükellef ve vergi sorumlusu:

Madde 8

Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzel kişidir.

Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir.

Vergi kanunlarıyla kabul edilen haller müstesna olmak üzere, mükellefiyete veya vergi sorumluluğuna müteallik özel mukaveleler vergi dairelerini bağlamaz. Bu kanunun müteakip maddelerinde geçen "mükellef" tabiri vergi sorumlularına da şamildir.

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi **doğrudur?**

A. Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzel kişidir

B. Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan tüzel kişilere vergi numarası verilmez

C. Verginin ödenmesi bakımından alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişi vergi kusurlusudur

D. Düzenlenecek belgelerde vergi numarası kullanılması mecburiyetini getirmeye Ticaret Bakanlığı yetkilidir

**DOĞRU
CEVAP A**

Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan her gerçek kişi ile tüzel kişilere **bir vergi numarası** verilir. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye ve vergi numarasının kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerle ilgili kayıtlarda ve düzenlenecek belgelerde kullanılması mecburiyetini getirmeye **Maliye Bakanlığı yetkilidir.**

Verginin ödenmesi bakımından **alacaklı olan vergi dairesine karşı** sorumlu kimdir?

- A. Kanuni temsilci
- B. Mükellef
- C. Vergi sorumlusu**
- D. Vergi yükümlüsü

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi borçlusu, belli miktarda vergiyi kamu alacaklısına ödemek zorunda olan kişidir. Vergi borçlusunun vergiyi ödemek görevi (maddi görev) yanında, defter tutmak, beyanname vermek, bildirimlerde bulunmak gibi çeşitli şeklî görevleri de vardır.

Aşağıdakilerden hangisi belli miktarda vergiyi **kamu alacaklısına ödemek zorunda olan kişiye** verilen addır?

- A. Vergi memuru
- B. Vergi içeriği
- C. Vergi borçlusu**
- D. Vergi alacaklısı

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi ehliyeti:

Madde 9

Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için **kanuni ehliyet şart değildir.**

Vergiye doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması **mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz.**

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir
- B. Sürelerin hesaplanmasında, sonu belli bir gün ile tayin edilen sürelerde, üre o günün tatil saatinde biter
- C. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırır**
- D. Mirasçılardan her biri vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu olurlar

**YANLIŞ
CEVAP C**

Kanuni temsilcilerin ödevi:

Madde 10

Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, Vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen **ödevler kanuni temsilcileri**, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri **idare edenler** ve varsa bunların **temsilcileri tarafından** yerine getirilir.

Yukarıda yazılı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen **alınamayan vergi ve buna bağlı alacaklar**, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerin **varlıklarından** alınır. Bu hüküm Türkiye'de bulunmayan mükelleflerin Türkiye'deki temsilcileri hakkında da uygulanır.

Vergi Usul Kanununa göre gerçek kişilerde kanuni temsilci ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Kanuni temsilciler vergisel ödevleri yerine getirmezse sorumlulukları yoktur

B. Kanuni temsilciler ödedikleri vergiler için asıl mükellefe rücu edebilirler

C. Kısıtlıların kanuni temsilcisi vasidir

D. Küçüklerin kanuni temsilcileri velileridir

**YANLIş
CEVAP A**

Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan mükelleflerin, tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, **müteselsilen sorumlu olmak üzere, tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden, tasfiye dönemi için tasfiye memurlarından herhangi biri adına yapılır.** Limited şirket ortakları, tasfiye öncesi dönemlerle ilgili bu kapsamda doğacak amme alacaklarından **şirkete koydukları sermaye hisseleri oranında sorumlu** olurlar. Şu kadar ki bu fıkra uyarınca **tasfiye memurlarının sorumluluğu, tasfiye sonucu dağıtılan tutarla sınırlıdır.**

Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinen mükelleflerle **ilgili tasfiye öncesi dönemler ile ilgili** vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi kimin adına yapılır?

- A. Tüzel kişilere
- B. Tasfiye memuruna
- C. Kanuni temsilcilere**
- D. İflas idaresine

**DOĞRU
CEVAP C**

Beşinci fıkra kapsamına girmeyen tüzel kişilerin tüzel kişiliklerinin veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin sona ermesi halinde, sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tüzel kişiliği olanların kanuni temsilcilerinden, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise bunları idare edenler (adi ortaklıklarda ortaklardan herhangi biri) ve varsa bunların temsilcilerinden herhangi biri adına yapılır.

Vergi kesenlerin sorumluluğu:

Madde 11:

Yaptıkları veya yapacakları ödemelerden vergi kesmeye mecbur olanlar, verginin tam olarak kesilip ödenmesinden ve bununla ilgili diğer ödevleri yerine getirmekten sorumludurlar.

Bu sorumluluk, bunların ödedikleri vergilerden dolayı asıl mükelleflere rücu etmek hakkını kaldırmaz.

Mirasçılarının sorumluluğu:

Madde 12 :

Ölüm halinde mükelleflerin ödevleri, **mirası reddetmemiş** kanuni ve mansup mirasçılarına geçer.

Ancak, mirasçılardan her biri ölünün vergi borçlarından **miras hisseleri nispetinde** sorumlu olurlar.

Vergi Usul Kanunu 372. maddesi uyarınca mükellefin ölümü halinde kesilmiş ve tahakkuk etmiş usulsüzlük, özel usulsüzlük veya vergi ziyaı gibi cezalar terkin edilir.

Aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi borçlarından mirasçılar sorumludur
- B. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi borçları düşer**
- C. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi cezaları düşer
- D. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin ödevleri, mirası reddetmemiş kanuni ve mahsup mirasçılarına geçer

**YANLIŞ
CEVAP B**

Vergi Alacağının Tayini

Vergiye doğuran olay:

Madde 19

Vergi alacağı, vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın vukuu veya hukuki durumun tekemmülü ile doğar. Vergi alacağı mükellef bakımından vergi borcunu teşkil eder.

Vergi yükümlülüğü hangi olayla birlikte gerçekleşir?

A. Vergiyi doğuran olay

B. Verginin tarihi

C. Vergi matrahının belirlenmesi

D. Verginin tebliği

**DOĞRU
CEVAP A**

Tarh:

Madde 20

Verginin tarhı, vergi alacağının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağı miktar itibariyle tesbit eden idari muameledir.

Tebliğ:

Madde 21

Tebliğ, vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından mükellefe veya ceza sorumlusuna yazı ile bildirilmesidir.

Tahakkuk:

Madde 22

Verginin tahakkuku, tarh ve tebliğ edilen bir verginin ödenmesi gereken bir safhaya gelmesidir.

Tahsil:

Madde 23

Verginin tahsili, kanuna uygun surette ödenmesidir.

Tahakkuku tahsile bağlı vergiler:

Madde 24

Mahiyetleri itibariyle tahakkuku tahsile bağlı vergilerde, verginin tahsili tahakkuku da içine alır.

VERGİLEME İLKELERİ

- **Adalet İlkesi** : kişilerin vergi ödeme güçlerine göre vergilendirilmesidir.
- **Belirlilik İlkesi** : “Kesinlik” adı da verilen bu ilkeye göre, her vatandaşın ödemek zorunda olduğu vergi; tutar, çeşit, ödeme zamanı, şekli, vb. bakımlardan keyfi değil kesin, açık ve belirli olmalıdır.
- **Uygunluk İlkesi**: Vergi, mükelleflerden en uygun zamanda ve şekilde alınmalıdır.
- **İktisadilik İlkesi** : vergilemenin maliyetinin mümkün olduğunca düşük olmasını ve vergilerin iktisadi hayatın işleyişini bozmamasını ifade eder.

Vergi Usul Kanununa göre verginin mükellef veya idare açısından tarh ve tarihinin, miktarının **belirgin hale gelmesine** ne denir?

A. Vergilemede belirlilik ilkesi

B. Vergilemede esneklik ilkesi

C. Vergilemede kolaylık ilkesi

D. Vergilemede adalet ilkesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun

- Menkul malların haczi: Madde 77
- Her türlü menkul mallar cins ve nevileri, vasıfları, alametleri, sayı ve miktarları ve tahmin edilen değerleri haciz zaptında tesbit edilmek suretiyle haczolunur.

- Resmi sicile kayıtlı olan menkul malların haczi, sicillerine işlenmek üzere sicilin tutulduğu daireye tebliğ edilmek suretiyle de yapılır. Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirileri, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, **posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve bu tebligata elektronik ortamda cevap verilebilir. Elektronik ortamda yapılacak tebliğe ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.**

Vergi ödemesinin **elektronik ortamda** gerçekleştirilip gerçekleştirilmemesine **karar verme yetkisi** hangi kime aittir?

- A. TBMM Başkanı
- B. Defterdar
- C. Hazine ve Maliye Bakanı**
- D. Cumhurbaşkanı

**DOĞRU
CEVAP C**

Küçüklerin ve kısıtlıların ceza muhatabı olmadığı haller:

Madde 332

Velayet ve vesayet altında bulunanlar veya işlerinin idaresi bir kayyıma tevdi edilmiş olanlar, kendilerine izafeten veli, vasi veya kayyımın vergi kanunlarına aykırı hareketlerinden dolayı cezaya muhatap tutulmazlar. Bu hallerde cezanın muhatabı, veli, vasi veya kayyımdır.

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir

B. Küçüklerin ve kısıtlıların mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevler bizzat kendileri tarafından yerine getirilir

C. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz

D. Yaptıkları veya yapacakları ödemelerden vergi kesmeye mecbur olanlar, verginin tam olarak kesilip ödenmesinden ve bununla ilgili diğer ödevleri yerine getirmekten sorumludurlar.

**YANLIŞ
CEVAP B**

06.26- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına Göre Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

I. Ailenin korunması ve çocuk hakları

Madde 41 – Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.

Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

II. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi

Madde 42 :

- Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.
- Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.
- Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.
- Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.
- İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.
- Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

- Devlet, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.
- Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.
- Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası antlaşma hükümleri saklıdır.

Çalışma ve sözleşme hürriyeti

Madde 48 :

- Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir.
- Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.
- Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.

Çalışma ile ilgili hükümler

A. Çalışma hakkı ve ödevi

Madde 49 :

- Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.
- Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

Aşağıdaki haklardan hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre kişiler için **hem hak hem de ödev** olarak düzenlenmiştir?

- A. Vergi
- B. Kamu hizmetine girme
- C. Askerlik/Vatan hizmeti
- D. Çalışma**

**DOĞRU
CEVAP D**

B. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı

Madde 50:

- Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılamaz.
- Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.
- Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.
- Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **alışma şartları ve dinlenme hakkı** ile ilgili hükümlerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Kimse yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz
- B. Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliğı olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar
- C. Dinlenmek, alışanların hakkıdır
- D. Çalışanların ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları işverenin takdirindedir**

**YANLIş
CEVAP D**

C. Sendika kurma hakkı

Madde 51 :

- Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir.
- Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.
- Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında çalışanlar için bir hak olarak **düzenlenmemiştir**?

- A. Dinlenme
- B. Sendika kurma / üye olma
- C. Ücret ödenmesi
- D. İkramiye ödenmesi**

**YANLIŞ
CEVAP D**

VI. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt

A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı

Madde 53

- İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler.
- Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı kanunla düzenlenir.
- Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre **toplu iş sözleşmeleri hakkında** aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A. Aynı işyerinde aynı dönem için birden fazla toplu iş sözleşmesi yapılamaz

B. Çalışanlar ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler

C. Toplu iş sözleşmesinde ülkenin ekonomik durumu esas alınır

D. Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı doğrudan yönetmelikle düzenlenebilir

**DOĞRU
CEVAP B**

- Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.
- Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir.

B. Grev hakkı ve lokavt

Madde 54 :

- Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler.
- Bu hakkın kullanılmasının ve işverenin lokavta başvurmasının usul ve şartları ile kapsam ve istisnaları kanunla düzenlenir.

- Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz.
- Grev ve lokavtın yasaklanabileceği veya ertelenebileceği haller ve işyerleri kanunla düzenlenir.
- Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda erteleme sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak Yüksek Hakem Kuruluna başvurabilir. **Yüksek Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu iş sözleşmesi hükmündedir.**
- Yüksek hakem kurulunun kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre **grev ve lokavta ilişkin** aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz

B. Yüksek Hakem Kurulu kararlarına karşı Danıştay'da itiraz edilebilir

C. Greve katılmayanların işyerinde çalışmaları greve katılanlar tarafından hiçbir şekilde engellenemez

D. İşçiler grev hakkına sahiptir

**YANLIŞ
CEVAP B**

Grevin Nedir?

İşçilerin, topluca çalışmamak suretiyle işyerinde faaliyeti durdurmak veya işin niteliğine göre önemli ölçüde aksatmak amacıyla, aralarında anlaşarak veya bir kuruluşun aynı amaçla topluca çalışmamaları için verdiği karara uyarak işi bırakmalarına grev denir.

Yetkili sendika kararıyla iş yerinde çalışmayı durdurmak veya işin niteliğine göre yavaşlatmak ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İşe gelmeme
- B. Verilen işi yapmama
- C. Sözleşme
- D. Grev**

**Doğru
CEVAP D**

VII. Ücrette adalet sağlanması

Madde 55 :

- Ücret emeğin karşılığıdır.
- Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.
- Asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur.

VIII. Sağlık, çevre ve konut

A. Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması

Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması

Madde 56 :

- Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.
- Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

- Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.
- Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlardan yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.
- Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.

B. Konut hakkı

Madde 57 :

Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

Siyasi Haklar ve Ödevler

I. Türk vatandaşlığı

Madde 66 :

Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.

- Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türk'tür.
- Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.
- Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.
- Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

II. Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları

Madde 67 :

- Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma ve halkoylamasına katılma hakkına sahiptir.
- On sekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme ve halkoylamasına katılma haklarına sahiptir. Bu hakların kullanılması kanunla düzenlenir.

III. Siyasi partilerle ilgili hükümler

A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma

Madde 68 :

- Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için on sekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir.

B. Siyasi partilerin uyacakları esaslar

Madde 69 :

- Siyasi partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.
- Siyasi partiler, ticari faaliyetlere girişemezler.

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

Madde 70 :

- Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.
- Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

B. Mal bildirimi

Madde 71 :

- Kamu hizmetine girenlerin mal bildiriminde bulunmaları ve bu bildirimlerin tekrarlanma süreleri kanunla düzenlenir. Yasama ve yürütme organlarında görev alanlar, bundan istisna edilemez.

V. Vatan hizmeti

Madde 72 :

- Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir.

VI. Vergi ödevi

Madde 73 :

- Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.
- Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

Madde 74 :

- Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye’de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.
- Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu gecikmeksizin, dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.
- Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **Siyasi Haklar ve Ödevler** başlığı altında düzenlenmemiştir?

A. Vergi ödevi

B. Çalışma hakkı

C. Dilekçe hakkı

D. Vatan hizmeti

**YANLIŞ
CEVAP B**

Kişinin Hakları ve Ödevleri

XII. Mülkiyet hakkı

Madde 35 – Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

Aşağıdaki haklardan hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın “sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler” başlığı altında düzenlenmemiştir?

- A. Sağlık hakkı
- B. Grev hakkı
- C. Mülkiyet hakkı**
- D. Çalışma hakkı

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.27- Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi U-ETDS

4925 sayılı Kanunda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen

Araç takip sistemi (ATS): Taşıtların seyahate başladıktan sonraki seyrinin elektronik olarak takip edileceği/edilebildiği sistemi ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşıtların seyahate başladıktan sonraki seyrinin **elektronik olarak takip edileceği/edilebildiği sisteme** ne ad verilir?

- A. Elektronik tebligat sistemi
- B. Zaman tarifiesi sistemi
- C. U-ETDS
- D. Araç takip sistemi (ATS)**

**DOĞRU
CEVAP D**

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS):
Kanun ve bu Yönetmeliğe göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin **Bakanlıkça belirlenen verilerin tutulduğu**, gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla veri paylaşımına açık olduğu/olabileceği sistemi ifade eder.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenen **verilerin tutulduğu** gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla **veri paylaşımına açık olan** sisteme ne ad verilir?

- A. Elektronik tebligat sistemi
- B. Zaman tarifiesi sistemi
- C. U-ETDS**
- D. Araç takip sistemi (ATS)

DOĞRU
CEVAP C

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS); 08.01.2018 tarihli 30295 sayılı **Karayolu Taşıma Yönetmeliği (KTY)** ve **4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu (KTK)** çerçevesinde geliştirilmiş bir takip ve denetim sistemidir. Taşımacılık faaliyetinde bulunan firmaların, transfer ve nakliye süreçlerinin takibini, değerlendirmesini ve denetimini sağlayabilmek amacıyla **Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı** tarafından geliştirilmiştir. **Yolcuların, taşıma sürecinde olan eşyaların ve kargo hareketlerinin elektronik ve gerçek zamanlı takibi sistem üzerinden gerçekleştirilebilmektedir.**

Taşıma yetkisine sahip firmaların faaliyetleri U-ETDS ekranından anlık olarak denetlenebilir.

U-ETDS'nin başlıca amacı, karayollarında trafiğe çıkan ticari taşıtların taşıdığı ürünlerin, eşyaların ve yolcuların kayıt altına alınarak SGK, GİB, MASAK gibi yetkili birimlere raporlanmasını sağlamaktır. İletilen belgeler muhatap birimler tarafından incelenerek korsan taşımacılığın ve güvenlik açıklarının önüne geçilir. Alınan tedbirler sektörel düzenin korunmasını sağlarken, taşımacılık alanında gerçekleştirilecek projelerin geleceğini olumlu yönde etkiler.

Yetki belgesi sahiplerinin ortak yükümlülükleri

Madde 40

(3) A1, A2, B2 ve D2 yetki belgesi sahipleri, yapacakları arızı, grup veya mekik seferlerinde, sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait, 37 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen bilgileri, **seyahatin başlangıç saatinden en geç 1 saat öncesine**, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten **en geç 30 dakika sonrasına kadar** Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/ iletmek zorundadırlar. Yapılan denetimlerde, bu fıkroda belirtilen yükümlülüğün yerine getirildiğinin teyidi halinde, taşıma yapılan taşıttan taşıma sözleşmesinin ibrazı istenilmez.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre A1, A2, B2 ve D2 yetki belgesi sahipleri, yaptıkları **arızı, grup veya mekik seferlerinde** seyahati yapamayan veya tamamlamayan **yolcu bilgilerini** bu durumun meydana geldiği saatten **en geç kaç dakika sonrasına kadar** U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar?

- A. 45
- B. 60
- C. 90
- D. 30**

**DOĞRU
CEVAP D**

(4) A1, B1 ve D1 ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, yapacakları düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinde, onaylı zaman tarifesinde belirtilen saatteki sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait, 36 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ile 38 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen bilgileri, **seyahat başlayıncaya kadar, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten en geç 30 dakika sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre A1, B1 ve D1 ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, yapacakları düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinde, **onaylı zaman tarifesinde belirtilen saatteki** sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait bilgileri **hangi süre içerisinde** U- ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar?

A. Seyahat başlayıncaya kadar

B. Seyahatin başlamasından 30 dakika öncesine kadar

C. Seyahatin başlamasından 1 saat öncesine kadar

D. Seyahatin bitiminden 30 dakika sonrasına kadar

**DOĞRU
CEVAP A**

(5) C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; taşımasını üstlendikleri eşyalara ait, gönderici ve alıcılara ilişkin; ad ve soyad, unvan, gerçek kişilerde T.C. kimlik numarasını, Türk vatandaşı değilse uyruğu, pasaport numarasını veya varsa yabancı kimlik numarasını tüzel kişiliklerde vergi kimlik numarası ile adresini, herhangi bir araştırmaya ve anlaşmazlığa mahal vermeden gönderinin yollanabilmesini ve alıcının kolaylıkla bulunabilmesini sağlamaya yarayacak bilgileri tam ve doğru olarak kaydetmekle yükümlüdürler.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

(6) C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri ile taşınanın tehlikeli madde olması halinde C1 ve K2 yetki belgesi sahipleri de; taşımasını üstlendikleri eşyalar için taşıma ücreti haricinde taşıma senedinde belirtilen bilgiler ile birlikte, beşinci fıkrada belirtilen bilgileri, taşımanın yapılacağı taşıtın hareket ettiği saatten, en geç 6 saat sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar.

C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmak ve taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

Diğer İdari Yaptırımlar

Uyarma

MADDE 69

40 ıncı maddenin üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkrasındaki yükümlülüklerle ilgili olarak U-ETDS'ye;

a) Yapılan sefere ilişkin **bilgi/veri** iletmeyenlere, her sefer için **15 uyarma**,

b) İletilen seferlerde, sefer başına (gidiş veya dönüş) **10 adedi geçmemek üzere eksik/yanlış bilgi/veri** gönderenlere, her **eksiklik/yanlışlık için 1 uyarma**,

c) Taşıtta görevli personel bilgisinin hiç bildirilmemesi veya **eksik/yanlış bildirilmesi halinde, her sefer için 10 uyarma**,

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yapılan sefere ilişkin U-ETDS' ye işlenmesi/iletilmesi zorunlu olan bilgi ve verileri **eksik/yanlış gönderen yetki belgesi sahipleri** hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. Her eksiklik/yanlış için 1 uyarma verilir

B. İdari para cezası verilir

C. Faaliyet üç gün süreyle durdurulur

D. Taşıt trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP A**

ç) Yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde, yolcunun beyan ettiği ve Bakanlığa bildirilen/iletlen varış noktasından önce inen yolculara ilişkin bilgilerin, bu hususun gerçekleştiği andan itibaren 30 dakika sonrasına kadar bildirilmemesi/iletilmemesi durumunda her yolcu **için 5 uyarma**, yetki belgesi sahibine verilir.

Ancak, bu maddeye göre yaptırım uygulanan firmanın, bu kabahatinin sonradan suç unsuru teşkil ettiğinin tespiti halinde, yetki belgesi sahibine **ayrıca 150 uyarma** verilir.